

AKuFF Hírmondó

Arbeitskreis ungarndeutscher Familienforscher
Magyarországi Németek Családfakutató Egyesülete
German Family Tree Researcher's Society in Hungary

XX. évfolyam, 48. szám

2024. október 19.

TARTALOM

Következő találkozónk helyszíne és időpontja	2
Wéber György tagunk felhívása	3
Belső Róbert: Az óbányai Hauer család gyökerei - kiegészítés Mecseknádasd és Óbánya családkönyvéhez	4
Balláné Cserepi Anikó: Az 1906-os budafoki rév szerencsétlenség soroksári áldozatai és túlélői	10
Pencz-Amrein Ilona: Stifollerek Magyarországon 4. A Lautenbachok Döllibachban és Baranyában	12
Stefan Pohli: Minden a koldus-körtefánál kezdődött - avagy az álom egy kis magyarországi boldogságról	18
Sétáló Ferenc (1934-2024), egykori tagunk emlékére	26
A „Solymár Családkönyve 1717-1924” című könyv bemutatója, valamint a Paul-Flach-díj adományozása	27
Tagsági hírek / Mitgliedschaftsnachrichten	30
Rudolf Keszler: Kiegészítések Hajós családkönyvéhez	31
Képek az AKuFF 2024. évi eddigi találkozóiról - Nemesnádudvar, 2024. április 20.	39

KÉSZÜLT MAGYARORSZÁG
KORMÁNYÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL

2024.

Következő találkozóink helyszíne és időpontja

2025. tavaszi találkozó és közgyűlés
2025. március 22.
Mecseknádasd, Baranya vármegye

az AKuFF alapító tagja, Mecseknádasd ismételten megválasztott polgármestere,
Kraszné Auth Szilvia meghívására

2024. nyári találkozó
még nem ismert

Őszi találkozó
2024. október vége, november eleje
Baja, Bács-Kiskun vármegye
Az AKuFF alapításának 25 éves jubileumi ünnepe

Az egyesületi találkozókat meghirdetjük a honlapunkon. A tagjaink kb. 15 nappal az esemény előtt meghívót kapnak. Külön kérésre az egyéb érdeklődők is kapnak a részletes tudnivalókat tartalmazó meghívót.

**A 2024. évi személyi jövedelemadó-
bevalláskor az AKuFF részére
felajánlott 1%-okból
294.558,- forint
összeg folyt be. Az összeget az újság
kiadására és könyvbeszerzésre fordítjuk
Isten fizesse meg! Vergelt's Gott!**

**Az AKuFF Hírmondó következő száma a tavaszi találkozónkra
jelenik meg.**

**Addig is várjuk az írásbeli bemutatkozásokat, kutatási
eredményeket, beszámolókat, egyéb írásműveket!**

FELHÍVÁS!

Weber György tagtársunk a tagság segítségét kéri. A mögöttünk levő évszázad mára már eltűnően lévő felekezeti életének (népi vallásosságának) nyomait kutatva az alsópapsággal kapcsolatos aprónyomtatványokat és fényképeket keres a Pécsi Egyházmegye területéről.

Két kategóriában vár anyagot.

1. **Aprónyomtatványok**, melyek jellemzően családi bibliák, énekeskönyvek, misekönyvek mélyén rejtőzködnek.

1.a. **Szentképek**

1.b. **Szentkép méretű jubileumi** (új-, ezüst-, arany-, gyémánt-, vas-, vagy halotti) **emléklapok.**

2. **Fényképek.** Ezek jellemzően valamilyen családi eseménnyel (keresztelő, bérmálás, esküvő, temetés) kapcsolatosak. Fontos, hogy a pap értelmezhető (felismerhető) minőségben látszódjék, és a fénykép értelmezéséhez kapcsolható adatok rendelkezésre álljanak: mikor, hol, mely alkalomból készült a kép, és ki (melyik pap) látható rajta. A családi esemény szereplőit nem kell megnevezni! Ezeket az adatokat - ha a tulajdonost egyéb szempont ebben nem gátolja -, célszerű a fénykép hátuljára olvashatóan ráírni, így biztosított a képhez tartozó adat párosítása! Ugyanis a postán érkező képek és aprónyomtatványok mindkét oldala magas felbontásban (600 dpi) kerül digitalizálásra. Természetesen a képhez csatolt külön cédulán rögzített fényképészeti adatok is megfelelőek!

Digitalizálást

követően minden anyag visszaküldésre kerül a feladónak. A feldolgozott anyag minden digitális képe egyedi fájlnevet kap, amelyből a feldolgozással párhuzamosan kereshető index készül.

A végeredmény pedig a tervek szerint a néprajzi, vallástörténeti, nemzetiségi, helytörténeti kutatók (vagy bármely érdeklődő) számára elérhetővé válik a

Pécsi Egyházmegyei Könyvtárban.

A tapasztalat alapján némely aprónyomtatvány vagy fénykép a kora (érkeznek 100 éves szentképek is!), vagy az elhasználódottság okán eleve esendő állapotban van. Fontos törekedni arra a csomagolásnál, hogy a postai szállítás ne tehessen (további) kárt a küldeményben!

Köszönjük!

Belső Róbert:

Az óbányai Hauer család gyökerei - kiegészítés Mecseknádasd és Óbánya családkönyvéhez

Az *óbányai HAUER* család származását azért kezdtem kutatni, mert anyai ági felmenőim számottevő része *Óbánya* településhez kapcsolódik.

Óbánya korai történetéről röviden annyit érdemes kiemelni, hogy a település *Nádasd* (ma Mecseknádasd) mellett a kelet-mecseki erdők mélyén irtástelepülésként jött létre a 18. század elején a Pécsi Püspökség üveghutája körül¹. Évek múltán a huta körüli erdők kimerültek, hiszen az üveg gyártása nagy mennyiségű faanyagot igényelt. Emiatt 1762 körül a dolgozók felhagytak az üveggézással és a patak-völgyben nyugatabbra költöztették a hutát. *Óbányát* ezután már házas zsellérek lakták². A költözés miatt jött létre a *Hetényhez* (ma Hosszúhetény) tartozó erdőkben az új üveghuta körül *Kisújbánya*. Innen erednek a települések mai német nevei; *Altglashütte* és *Neuglashütte*. Mindkét település jól azonosítható az alábbi, Magyarország első katonai felmérése (1782-1785) során készült térképen³.

A rövid településtörténeti bevezető után térjünk rá a HAUER családra. Az ősfámon több ágon is szerepel ez a vezetéknev. A legkorábbi biztosan *Óbányán* keresztelt ősapám **Johann HAUER** (*22.01.1757) és ősanym **Maria Eva HAUER** (*22.07.1762).

A bevezetőhöz kapcsolódó érdekesség, hogy Johann keresztelési idején még biztosan működött az üveghuta *Óbányán*, Maria Eva keresztelésekor viszont már elhagyták azt. Erre utalnak a nádasdi anyakönyvbe kereszteléskor feljegyzett hely-megnevezések. Johann esetén *Officina Vitriaria* (üveges műhely), Maria Eva esetén *Vitriaria Relicta* (elhagyott üveges műhely).

Johann és Maria Eva egyébként testvérek voltak, szüleik **Philipp HAUER** és **Ursula Gertrud FAIST**. A feleség vezetéknevére vonatkozóan a halotti anyakönyv és a gyermekei házassági anyakönyvei szolgálnak adattal (FAICZ, FAIST, FAST).

Philipp HAUER és családja Mecseknádasd és Óbánya családkönyvében⁴ is szerepel, így a településre való megérkezés utáni adatok már fel vannak dolgozva. A családdal kapcsolatos legelső említés *Nádasd* anyakönyvében Philipp fiának, **Franz Anton HAUER**-nek az 1755 augusztusában bekövetkezett halála. Az vonatkozó anyakönyvi bejegyzés⁵ lentebb látható.

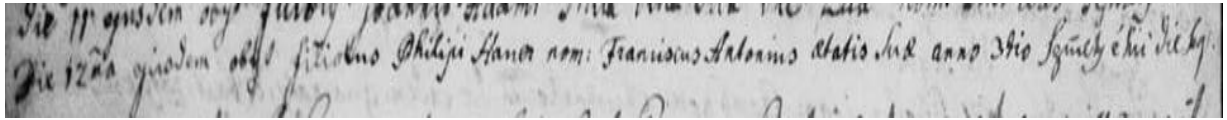
¹ Lang Ádám: Üveghuták a Kelet-Mecsekben

² Magyar Nemzeti Levéltár: HU MNL OL E 156 - a. - Fasc. 165. - No. 001.

³ <https://maps.arcanum.com/hu/map/europe-18century-firstsurvey>

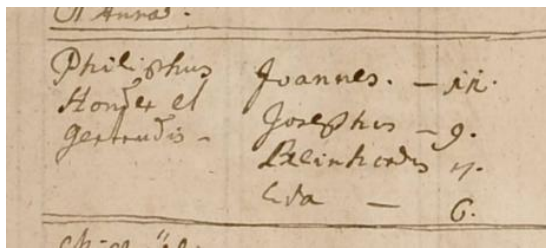
⁴ Franz Amrein – Ilona Amrein – Silvia Krasz-Auth: A Baranya megyei katolikus települések, Mecseknádasd és Óbánya családkönyve 1721-2007

⁵ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:939J-6T9S-KB?cc=4133831&cat=427344>

Ezt megelőző bejegyzést Nadasdon nem találunk, korábbi évszámokra kizárólag becsléseket tehetünk. **Philip HAUER** számított születési éve a halotti anyakönyvi bejegyzése szerint 1731, felesége **Ursula Gertrud FAIST** számított születési éve 1730, gyermekük **Franz Anton HAUER** számított születési éve 1752. A kutatás megkezdésekor a Philip és Ursula Gertrud házasság időpontjára vagy korábban született gyermekükre vonatkozó adat nem állt rendelkezésre.

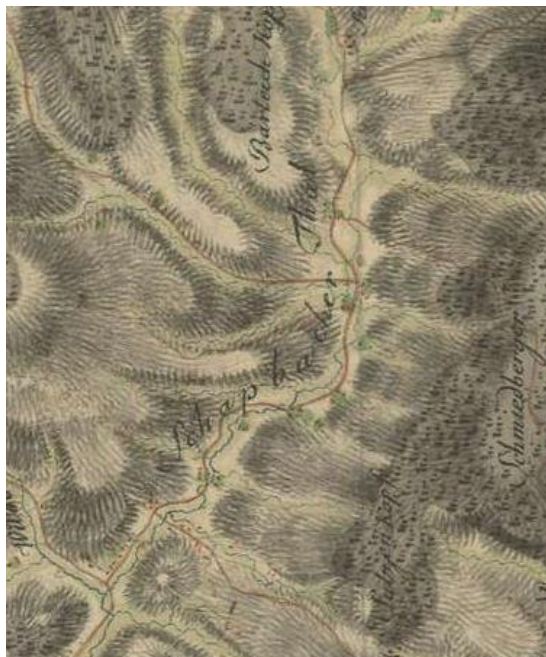
A nyolc ismert gyermekből hét lett Óbányán keresztelve: Anton (1755), Johann (1757), Josef (1759), Reinhard (1761), Maria Eva (1762), Anna Maria (1768) és Adam (1771).

Az 1768-as egyházi lélekösszeírásban¹ összesen négy gyermek szerepel: Johann (11 éves), Josef (9 éves), Reinhard (7 éves), Eva (6 éves). Anton 1755-ban elhunyt, így ő helyesen nem szerepel az összeírásban hasonlóan az 1768 után született testvéreihez.

A számított születési dátumok és a lélekösszeírás alapján azt feltételeztem, hogy a párnak Franz Anton születését megelőzően további gyermeke valószínűleg nem született. A cikk további részében a család származására, óhazájára és a bevándorlás útjára vonatkozó kutatási eredményeket szeretném közzétenni.

A kutatásban a kezdő lökést **Ursula Gertrud FAIST** Stader² kötetben való megtalálása

adta. Bevándorlóként szerepel 11215. sorszám alatt, származási helye a **Freudenstadt**-tól dél-nyugatra fekvő **Schapbach**. Férjként **Philipp HAWER** van megnevezve, szintén a tárgyi településről. Az adatok forrásaként Hacker³ könyvére hivatkozik Stader.

Schapbach a mai Baden-Württemberg területén, a Fekete-erdő egyik völgyében található nagyjából félúton **Freudenstadt** és **Wolfach** között. Fekvése rendkívüli hasonló **Óbányához**, magas hegyek és sűrű erdők övezik.

A mellékelt 18. század végi térképen⁴ jól látható, hogy inkább a völgyben elszórtan elhelyezkedő hazákról van szó, mintsem sűrű beépítésű faluról. A térkép is egyszerűen csak Schapbachi- völgyként (Schapbacher Thal) jelöli a területet.

A schapbach-i Szent Cyriakus templom anyakönyvét 1646 óta vezetik. Az anyakönyv korlátozottan, csak kijelölt kutatóhelyen tekinthető meg. A településre vonatkozó családkönyvet, mely segíthetett volna a kutatásban sajnos nem sikerült fellelnem.

¹ Pécsi Egyházmegyei Levéltár: Conscriptio Animarum in Parochia Nadasdiensi 1768 - Ex Vitriaria

² Stefan Stader: Sammelwerk donauschwäbischer Kolonisten, Band II, 1998, Sindelfingen, AKdFF

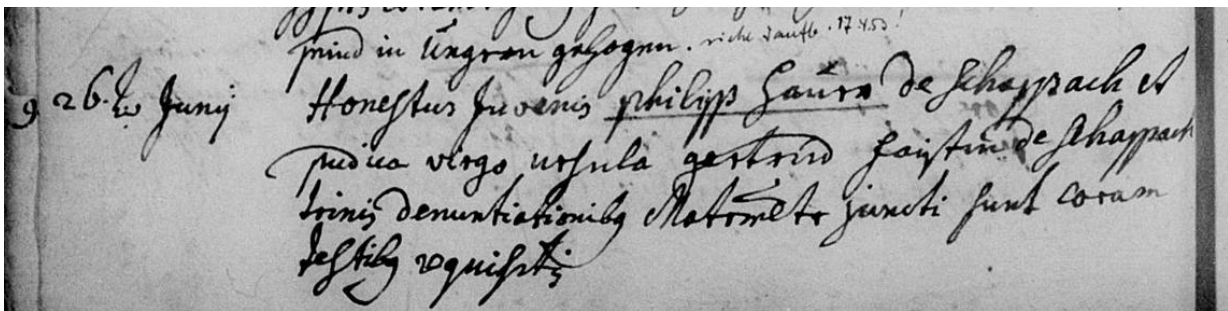
³ Werner Hacker: Auswanderungen aus dem Südöstlichen Schwarzwald zwischen Hochrhein, Baar und Kinzig insbesondere nach Südosteuropa im 17. und 18. Jahrhundert

⁴ <https://maps.arcanum.com/de/map/schmittsche-karte>

Schapbach elhelyezkedése. Térkép: mapy.cz

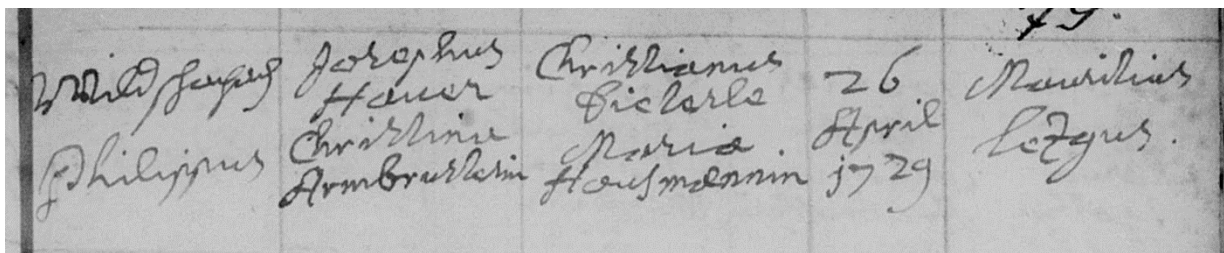
Philipp HAUER és **Ursula Gertrud FAIST** házassági anyakönyvi bejegyzését könnyen megtaláltam, hiszen a kivándorlasként megjelölt 1752-es évben keltek egybe¹. A bejegyzésből kiolvasható, hogy mindkettőjüknek ez volt az első házassága; Philipp nőtlen,

Ursula pedig hajadon volt a házasságkötéskor. Mindkettőjük származásaként *Schappach* van feljegyezve.

Érdekességként érdemes megfigyelni a képen, hogy az eggyel korábbi házassági bejegyzés azzal záródik, hogy a pár Magyarországra költözik. Ilyen bejegyzés a tárgyi anyakönyvi lapon szereplő házasságok közül nyolcból négyénél szerepel, tehát erről a területről több család is a Magyarországra történő emigráció mellett döntött.

A férj **Philipp HAUER** *Schapbach*-ban lett megkeresztelve, a vonatkozó anyakönyvi bejegyzés lentebb látható². Apja **Josef HAUER**, anyja **Christina ARMBRUSTER**. Születési éve 1729, ami szinte megegyezik az előzetesen számított 1731-es évvel.

A szülők házasságát tartalmazó bejegyzést egyelőre nem találtam, azonban sikerült Philipp további öt testvéreinek keresztelési bejegyzését felelni az anyakönyvben. Az apa halálának és születésének dátuma egyelőre ismeretlen, azonban az anyára vonatkozóan találtam adatokat.

Josef HAUER családjának adatai az alábbiakban kerültek összefoglalásra.

¹ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/1:1:QBNN-91T2>

² <https://www.familysearch.org/ark:/61903/1:1:QB13-Q1N2>

Josef HAUER *?? +??

oo??

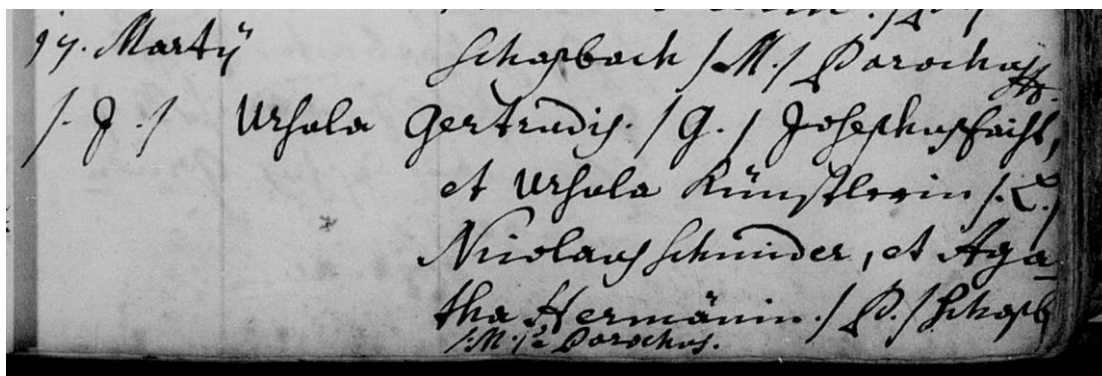
Christina ARMBRUSTER *04.01.1691 *Schapbach*, +03.04.1741 *Schapbach*, Szülők:
Christian ARMBRUSTER, Elisabeth HAUSMANN

Gyermekek:

1. **Maria** *05.05.1718 *Schapbach*
2. **Johann Georg** *17.04.1722 *Schapbach*
3. **Katharina** *16.11.1726 *Schapbach*
4. **Phillip** *06.04.1729 *Schapbach*
5. **Elisabeth** *01.10.1731 *Schapbach*
6. **Martin** *09.11.1734 *Schapbach*

Érdemes megjegyezni, hogy az anya vezetékneve **ARMBRUSTER**. A nádasdi anyakönyvben és az ősfám egy másik ágán szerepel egy óbányai **Johann Georg ARMBRUST**, számított születési éve 1728. Kortársa volt és talán rokona lehetett **Philipp HAUER**-nek. Lehetséges, hogy szintén erről a vidékről települt Magyarországra. Remélhetőleg a további kutatások segíteni fognak ennek kiderítésében.

A feleség **Ursula Gertrud FAIST** szintén *Schapbach*-ban lett megkeresztelve, az erre vonatkozó templomi bejegyzés lentebb látható¹. Szülei **Josef FAIST** és **Ursula KÜNSTLER**. Születési éve 1725, a várt 1730-es évvel szemben.

A halotti anyakönyvben szereplő életkor ugyanakkor eleve bizonytalan volt, melyre a bejegyző személy is utalt; *aetas an. cir. 56* – életkor körülbelül 56 év. A *cir.* megjegyzés a környező bejegyzésekben nem szerepel. Ursula Gertrud így valójában tehát 60 évesen hunyt el.

Josef FAIST és **Ursula KÜNSTLER** házasságára vonatkozó adatot ez idáig nem találtam (sajnos 1719-ig hiányoznak a házassági anyakönyvek). Annyit azonban tudhatunk, hogy Josef újraházasodott. Ursula Gertrud öt testvérenek és négy féltestvérenek keresztelési bejegyzése szintén szerepel az anyakönyvekben. Ezen felül mind az apa, mind az anya halálának dátuma azonosításra került. A halál helyeként mindkét szülő esetében *Salzbron* került feljegyzésre, mely valószínűsíthetően azonos a *Schapbach*-tól kissé északra elhelyezkedő, ma *Salzbrunnen* nevű területtel. A **Josef FAIST** családjára vonatkozó adatok a következő részben kerültek összefoglalásra.

Josef FAIST *1690, +16.01.1750, *Salzbrunnen*

I. oo??

Ursula KÜNSTLER *?? +13.06.1739, *Salzbrunnen*

Gyermekek:

1. **Maria Magdalena** *05.1720 *Salzbrunnen*

¹ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/1:1:QB17-ZWZM>

2. **Anna** *05.1720 *Salzbrunnen*
3. **Anna Katharina** *25.09.1721 *Schapbach*
4. **Maria Helena** *21.07.1723 *Schapbach*
5. **Ursula Gertrud** *17.03.1725 *Schapbach*, +9.01.1786 *Óbánya*
6. **Maria Agatha** *20.01.1729 *Schapbach*

II. 0006.10.1739 *Schapbach*

Maria VETTER *?? +22.01.1757 **Schapbach**

Gyermekek:

1. **Maria Clara** *31.07.1740 *Schapbach*
2. **Cyriakus** *07.08.1741 *Schapbach*
3. **Affra** *06.08.1743 *Schapbach*
4. **Georg** *19.04.1746 *Schapbach*

Adalékként talán érdemes megemlíteni, hogy két további gyermek is született egy **Josef FAIST** nevű apától a település anyakönyve szerint. Mivel a **Lucia MÄNTLER**-től, a **Martha ARMBRUSTER**-től és az **Ursula KÜNSTLER**-től született összes gyermeknek **Nicolaus SCHMIDER** és **Agatha HERMANN** a keresztszülei így feltételezhető, hogy a gyermekek Ursula Gertrud idősebb féltestvérei. További gyermekekre vonatkozó bejegyzést egyik lentebbi pár esetében sem találtam. Mivel halotti és házassági anyakönyv az adott időszakra nem állt rendelkezésemre, ezért nem tudtam kideríteni, hogy ugyanaz a **Josef FAIST** esetleg kétszer újraházasodott-e miután a feleségek elhunytak.

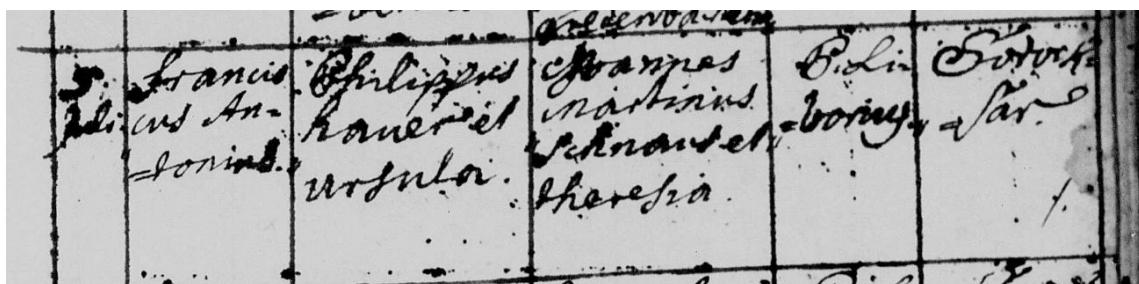
Szülők: **Josef FAIST** és **Lucia MÄNTLER**

Gyermek: **Anna Maria FAIST** (*03.05.1718 *Salzbrunnen*)

Szülők: **Josef FAIST** és **Martha ARMBRUSTER**

Gyermek: **Maria Magdalena FAIST** (*07.06.1719 *Salzbrunnen*)

Annyit most már tudunk, hogy **Philipp HAUER** és **Ursula Gertrud FAIST** *Schapbach*-ból keltek útra 1752-ben és vélhetően csak 1755-ben érkeztek *Óbányára*. Joggal merülhet fel a kérdés, hogy esetleg egy másik település érintésével érkeztek meg végleges letelepedési helyükre. E kérdésre **Franz Anton HAUER** (*05.07.1753, +12.08.1755) keresztelése szolgál válasszal, melyet egy véletlen keresés során leltem fel *Soroksár* katolikus anyakönyvében. A bejegyzés képe lentebb látható¹. A nádasdi halotti bejegyzés szerint Franz Anton a 3. életévében halt meg, a keresztelési és halálzási dátumok pedig ennek teljesen megfelelnek.

Megjegyzendő, hogy *Soroksár* rendelkezik online is elérhető családkönyvvel². Ebben azonban Franz Anton HAUER születési adatai nem szerepelnek. Ennek az oka az lehet, hogy a családkönyv még nem teljes, amire a szerkesztője is utal. Minden esetben ellenőrizni szükséges tehát a feldolgozott időintervallumokat. Philipp családja az új adatok ismeretében a következőképpen egészíthető ki:

¹ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/1:1:XCBR-GTV>

² <https://www.online-ofb.de/soroksar/>

Philipp HAUER *26.04.1729 *Schapbach*, 02.12.1793 *Óbánya*

oo26.06.1752 *Schapbach*

Ursula Gertrud FAIST *17.03.1725 *Schapbach*, 09.01.1786 *Óbánya*

Gyermekek:

1. **Franz Anton** *05.07.1753 *Soroksár*, +12.08.1755 *Óbánya*
2. **Anton** *18.11.1755 *Óbánya*, +22.01.1756 *Óbánya*
3. **Johann** *22.01.1757 *Óbánya*, +14.02.1809 *Óbánya*
4. **Josef** *11.03.1759 *Óbánya*
5. **Reinhard** *07.05.1761 *Óbánya*, 08.05.1831 *Óbánya*
6. **Maria Eva** *22.07.1762 *Óbánya*, 18.02.1843 *Óbánya*
7. **Anna Maria** *16.03.1768 *Óbánya*
8. **Adam** *08.02.1771 *Óbánya*

Hogy egészen pontosan mikor költözött a család Soroksárról Baranyába jelenleg nem lehet bizonyosan tudni. Nem találtam arra vonatkozó adatot az anyakönyvekben, hogy Philipp vagy Ursula Gertrud esetleg házassági tanú vagy keresztszülő lett volna ezidőtájt. Egyéb olyan települési összeírás, mellyel szűkíthettem volna a kört, szintén nem állt rendelkezésemre sem Soroksár sem *Óbánya* esetében az 1753-1755 közötti időszakra.

Az talán valószínűsíthető, hogy Philipp és Ursula Gertrud a Duna vonalát követve indult el egy jobb élet reményében, és a folyó vezette őket Soroksárra. Azonban az, hogy miért költöztek innen tovább már talán örökre a múlt homályába fog veszni. Lehetséges, hogy adókedvezményt kaptak és ez sarkallta őket a továbkköltözésre, vagy talán csak visszahúzta szívük a gyerekkorukban olyannyira megszokott erdővel borított hegyek közé és ez a vágyuk *Óbányán* újra valóra válhatott.

**Ne csak magyarul olvassa újságunkat, hanem ősei nyelvén is!
Addig is gyakorol, de a tartalom sem egészen ugyanaz.**

„Nyelvében él...” a nemzetiség is!

Fordítások

magyarról németre – németről magyarra

Knollné Bakonyi Andrea

Pencz-Amrein Ilona, Pencz Kornel

Nyelvi lektorok: Gisela Klocker, Petz Gábor

Balláné Cserepi Anikó

Az 1906-os budafoki révszerencsétlenség soroksári áldozatai és túlélői

A Magyar Hírlap 1906. március 14-i száma egy szomorú eseményről, a budafoki révbalesetről tudósított.

Az 1900-as évek elején Budafok és Csepel-sziget közötti forgalmat révátkelő biztosította. A csónak maximális befogadóképessége hat fő volt, ehelyett a révész tizenkilenc fiatallal indult útnak a zajló Dunának. A 14-19 év közötti lányok és fiúk a csepeli tölténygyárba igyekeztek, hogy ott találjanak munkát. Ígéretet is kaptak, hogy a következő héten alkalmazni tudják őket. A visszafele úton feltámadt a szél, az erős viharban a gyenge tákolmány felborult, az utasok a vízbe estek.

A megrázó esetnek 13 halottja volt, kettő közülük soroksári fiatal:

Wolf Mátyás 19 éves, (1887.07.10 - 1906.03.14)

apja: **Wolf Mátyás** zsellér (1861), anyja: **Knappich Erzsébet** (*1866).

Schmidt Ferenc 18 éves, (1888.02.21 - 1906.03.14)

apja: **Schmidt János** zsellér (*1849), anyja: **Scheuring Éva** (*1852.)

Gyurnik János és **Schneck János** soroksári lakosok szerencsésen túléltek a balesetet, őket kimentették a Dunából.

A **Gyurnik** család a mai Szlovákia területéről, a lengyel és cseh határ közelében fekvő **Csaca** (szlovákul **Čadca**, németül **Tschadsa**) helységről származik.

Azt, hogy az első betelepülő **Josephus Gyurnik** (*1814 körül) és felesége Anna NN (*1814 körül) mikor jött Soroksárra, homály fedi. Az tény, hogy fiúk, **Andreas Gyurnik** 1834 körül Csaca helyiségben született, 1869-ben már Soroksáron kötött házasságot **Hecht Rosinával**. (1836).

A házaspárnak öt gyermeke született: **Adamus** (1854), **Mathias** (*1856), **Antonius** (*1865), **Julianna** (*1867), **Anna** (*1869). Felnőttkort a három fiú érte meg.

Gyurnik Mátyás és felesége, a **dunaharaszti** származású **Engler Anna** (*1862) a szülei a balesetet szenvedett fiatalembernek. Fiuk (1887-1962) kitanulta a hentesmesterséget, 1910-ben Soroksáron feleségül vette **Reubl Terézt**. (1886-1950).

Három gyermekük született: **Teréz** (1919), **Anna** és **Erzsébet**.

Teréz **Weimper Sebestyén** (1917) kötött házasságot, két gyermekük született: **Péter** (*1941) és **Sebestyén** (*1949).

Weimper-Várad **Péter** a megmenekült Gyurnik János unokája közmegebecsülésnek örvendő asztalos, bútorrestaurátor, ma is Soroksáron él lányával, és unokájával.

Schneck János (1892.10.23), tősgyökeres soroksári molnár család leszármazottja.

Azt, hogy az első betelepülő **Petrus Schneck** (1762-1808) hol született és mikor költözött Soroksárra nem tudjuk. Az biztos, hogy Soroksáron nősült, **Catharina Schusztter** (1772-1852) soroksári lakost vette el.

Schneck János szülei: **Schneck János** (*1863), **Wieland Mária** (*1865). Az édesanya halála után édesapja újra nősült, családjával elköltözött Soroksárról.

Halászhajó ún. tápli a budafoki Duna-parton Csepellel szemben. Örsi Károly felvétele
Forrás: <https://forum.index.hu/Article/showArticle?go=115912791&t=9048586>

Következő oldal: A Magyar Hírlap eredeti cikke a tragédiáról

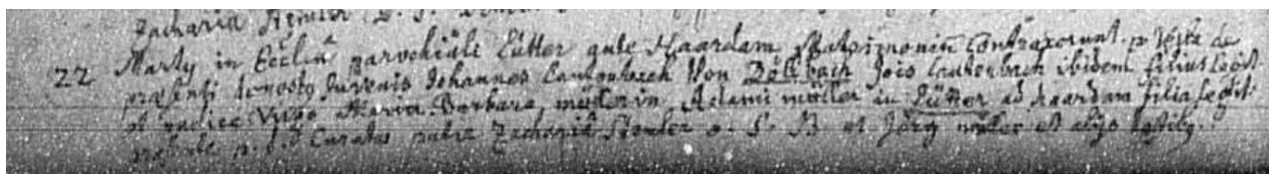

Pencz-Amrein Ilona:

Stifollerek Magyarországon 4. A Lautenbachok Döllbachban és Baranyában

A legutóbbi cikkemben is említett, Fulda-környéki Laibach-őseim felkutatása eddig nem volt sikertörténet, de segített azonosítani egy másik telepescsaládot, mivel több fuldai anyakönyvi index „L” betűs bejegyzéseit is átnéztem. A **Lautenbach** vezetéknevet egy barátnőm családfájának kutatásából ismertem és egy lütteri házassági bejegyzésben bukkantam erre a névre.

A **döllbachi** Johann Lautenbach 1735. március 22-én vette feleségül Adam **Möller** lányát, Maria Barbarát **Lütter**ben, a menyasszony szülőfalujában.

Johann Lautenbach és Maria Barbara Möller házassági bejegyzése (lütteri anyakönyv)

Döllbach település a Rhön nyugati lábánál fekszik, az azonos nevű mellékfolyó és a Fulda összefolyásánál. 1972-ben csatolták **Eichenzell**hez¹ és ma mintegy kétszáz lakosa van².

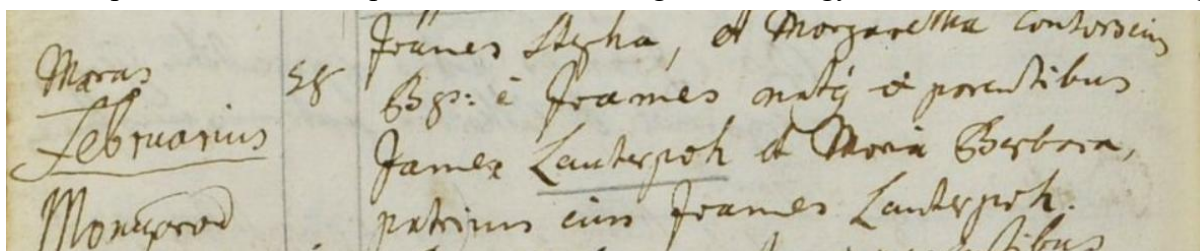

Döllbach (Fotó: Alexander Christian Köhler, forrás:

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Luftbild_D%C3%B6llbach.JPG)

Hengl Nándor Baranya-könyvét³ átnézve hamarosan világossá válik számunkra, hogy itt a **marázai** telepesekről, a Johann Lautenbach-Maria Barbara házaspárról van szó.

Első gyermekük, Johann 1736. január 28-án született Marázán, és szembetűnő, hogy a keresztapát is Johann Lauterpoznak hívták. 1760-ig további 12 gyermeket kereszteltettek meg.

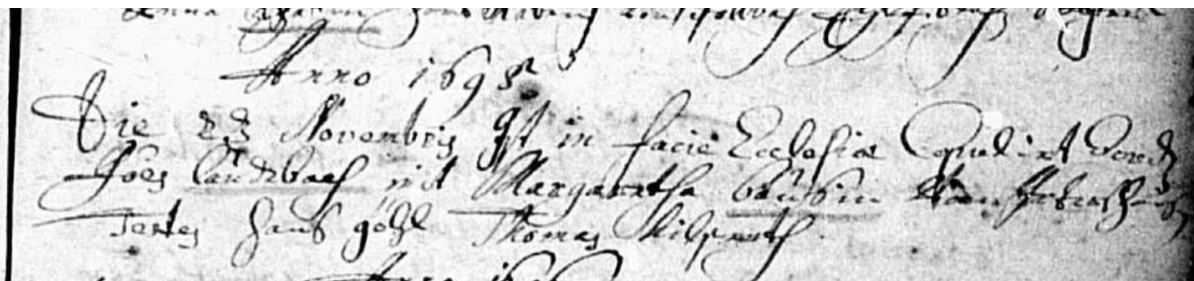
Johann Lautenbach keresztelési bejegyzése Marázán (barbarci anyakönyv)

¹ [https://de.wikipedia.org/wiki/D%C3%B6llbach_\(Eichenzell\)](https://de.wikipedia.org/wiki/D%C3%B6llbach_(Eichenzell)) , hozzáférés: 2024.03.05.

² <https://www.eichenzell.de/de/gemeinde/zahlen-daten-fakten/>, hozzáférés: 2024.03.05.

³ Ferdinand Hengl: Deutsche Kolonisten im Komitat Baranya/Ungarn 1688-1752, Darmstadt, 1983

Döllbachnak soha nem volt saját plébániája, az anyakönyvi bejegyzések a büchenbergi anyakönyvekben, de külön vezetve található meg. Ez a tény és a fenti bejegyzés késztetett arra, hogy szisztematikusan átnézzem a korai anyakönyveket, és kiírom az összes Lautenbachot. Sikerült azonosítanom öt testvért, akik elhagyták Döllbachot, és Baranya vármegye különböző falvaiban telepedtek le. Az öt testvér apja Johann Lautenbach volt, aki 1695. november 23-án vette feleségül a **hettenhauseni** Margaretha Baust.

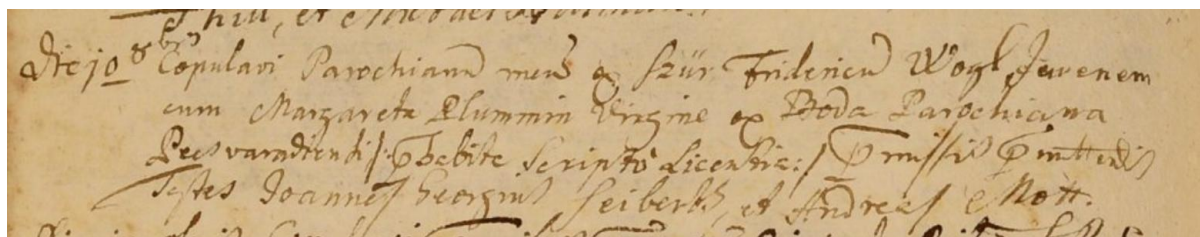
Johann Lautenbach és Margaretha Baus házassági bejegyzése (büchenbergi anyakönyv)

Hettenhausent először 956-ban említik a források és 1972 óta Gersfeld¹ településrésze, kevesebb, mint 10 km-re található Döllbachtól.

Ebből a házasságból két gyermek született, Johann fiúk 1697-ben jött világra, azonban 1701-ben 4. életévében meg is halt. Kunigunda 1700. június 22-én született. 1719. szeptember 10-én férjhez ment az **Uttrichshausen**ből származó Werner **Vogler**hez. A 840 lakosú község Döllbachtól délre, ma **Kalbach**² településrésze. 1730-ig hat gyermeküket kereszteltették meg Döllbachban:

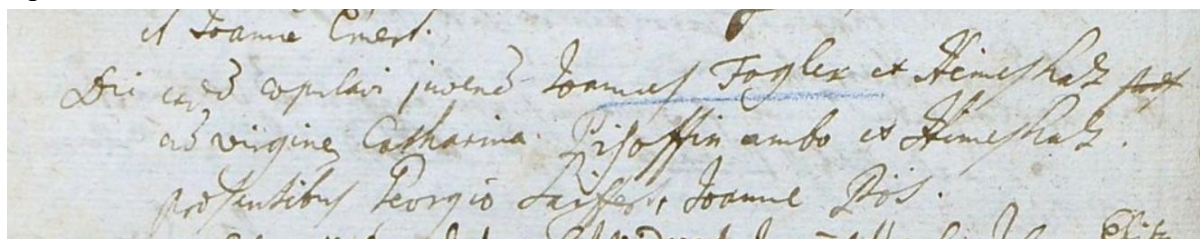
- *1720.11.22. **Friedrich**
- *1722.12.13. **Anna Barbara**
- *1724.07.01. **Anna Barbara**
- *1725.08.10. **Johann**
- *1727.12.08. **Anna Elisabetha**
- *1730.03.19. **Johann**

1731-től a család bizonyítottan Magyarországon él, **Szűr** településen. Az elsőszülött Friedrich valószínűleg a szülőházban marad, 1741. október 10-én vezeti oltár elé **Fazekasbodáról** származó Margaretha **Plummot**.

Friedrich Vogler és Margaretha Plumm házassági bejegyzése (szébenyi anyakönyv)

Johann nevű fiúk **Himesháza**ra költözik, ahol 1752. február 8-án Katharina **Bischoff**al alapít családot:

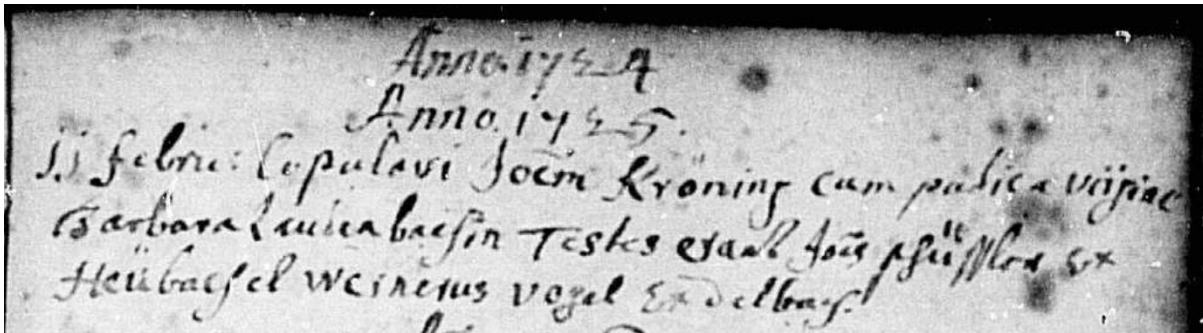
Johann Fogler és Katharina Pisoff házassági bejegyzése (himesházi anyakönyv)

¹ [https://de.wikipedia.org/wiki/Hettenhausen_\(Gersfeld\)](https://de.wikipedia.org/wiki/Hettenhausen_(Gersfeld)), hozzáférés 2024.03.20.

² <https://de.wikipedia.org/wiki/Uttrichshausen>, hozzáférés 2024.03.28.

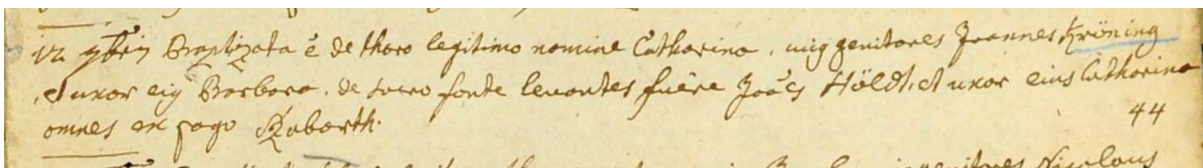
Himesháza bizonyára nem volt ismeretlen számára, mert rokonai éltek ott. De mielőtt hozzájuk érnék, menjünk vissza Döllbachba Johann Vogler nagyapjához. Még négy gyermekének a keresztelését találtam meg, de ezeknek a gyerekeknek az anyja már Anna. Még nem sikerült kidereitenem, mikor és hol halt meg Margaretha Baus, és hol vette feleségül ezt az Annát.

A legidősebb gyermek, aki ebben a házasságban született, Barbara volt, ő 1703. január 29-én jött világra. Házasságát szintén a döllbachi anyakönyvben találjuk, 1725. február 11-én vette feleségül Johann Kröning. A vőlegény tanúja **Heubach**ból származott (ami szintén Kalbach¹ településrésze), lehetséges, hogy Johann Kröning is odavalósi volt, de itt meg kell említenünk, hogy a település lakói túlnyomórészt protestánsok voltak.

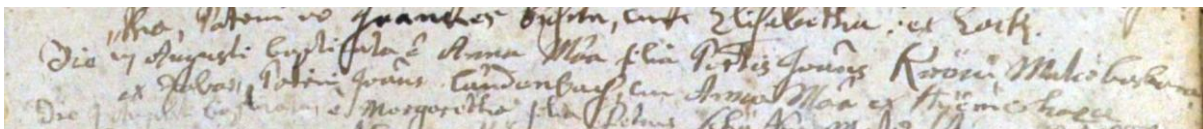
Johann Kröning és Barbara Lautenbach házassági bejegyzése (büchenbergi anyakönyv)

Döllbachban nem találtam gyereküket, viszont a házaspár nyomára bukkantam **Székelyszabaron**. 1729. szeptember 12-én Johann Kröning és felesége ott kereszteltette lányát, Katharinát.

Katharina Kröning keresztelési bejegyzése (himesházi anyakönyv)

Bár Hengl úgy véli, hogy Johann Kröning azonos egy Johann Kröning **rienecki** kivándorlóval, de a névazonosságon kívül további bizonyítékkal nem szolgál. Mivel Székelyszabar Stifoller település, és a lány keresztzülei, Johann **Held** és felesége, Katharina állítólag a Döllbach melletti **Hattenhof**ból származnak, ez is arra utal, hogy valószínűleg a második Lautenbach-gyereket és férjét találtam meg. Más gyereket Hengl nem rendel a székelyszabari házaspárhoz, de ha megvizsgáljuk Himesháza keresztelési anyakönyvét, láthatjuk, hogy volt még egy gyerekük. 1740. augusztus 7-én keresztelték Anna Mariát, és Himesházáról érkeztek a keresztzülők: Johann Lautenbach és felesége Anna Maria. A Stifollerék gyakran a testvéreiket választották keresztzülőnek gyermekeiknél, itt bizonyára az anya bátyjáról van szó, akinek a sorsát hamarosan bemutatom.

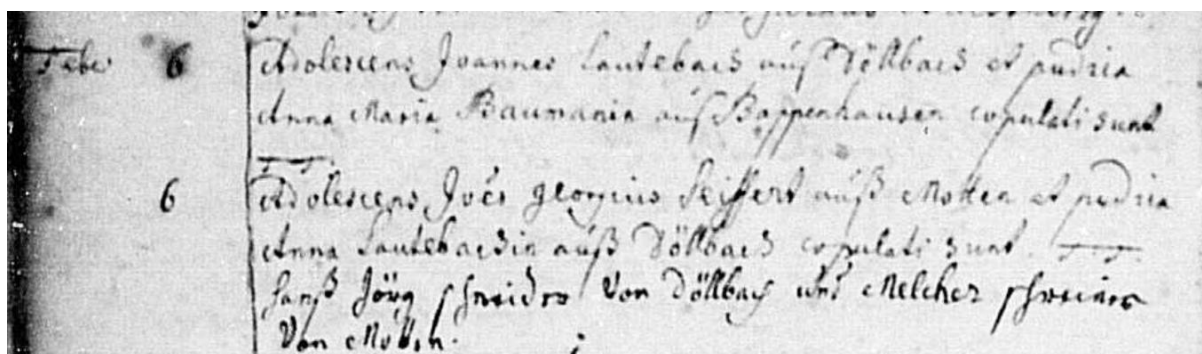

Anna Maria Kröning keresztelési bejegyzése (himesházi anyakönyv)

Barbara után a házaspárnak született egy Johann nevű fia (*1707.06.20.), három évvel később egy lányuk, Anna (*1710.11.28.), majd a lütteri anyakönyvben megtalált, fent említett Johann (*1713.11.16.). Egyáltalán nem volt olyan ritka, hogy egy családban két gyerek ugyanazt a keresztnevet kapta, mind Fulda környékén, mind Magyarországon a magyarországi németeknél. A Lautenbach család 1731. február 6-án kettős esküvőt tartott, az idősebb Johann a **poppenhauseni** Anna Maria **Baumann**t vette nőül, Anna pedig a **motteni** Johann Georg

¹ [https://de.wikipedia.org/wiki/Heubach_\(Kalbach\)](https://de.wikipedia.org/wiki/Heubach_(Kalbach)), hozzáférés 2024.03.14.

Seiffert felesége lett. Poppenhausen Hessen legmagasabb hegye, a Wasserkuppe mellett található. A mai községnek több, mint 2700 lakosa van, de meg kell említeni, hogy ez a szám a hesseni területi reform eredményeként létrejött településre vonatkozik (melynek öt településrésze van).¹ Motten Döllbachtól délkeletre található, de már Bajorországhoz tartozik, és körülbelül 1.700 lakosú település.²

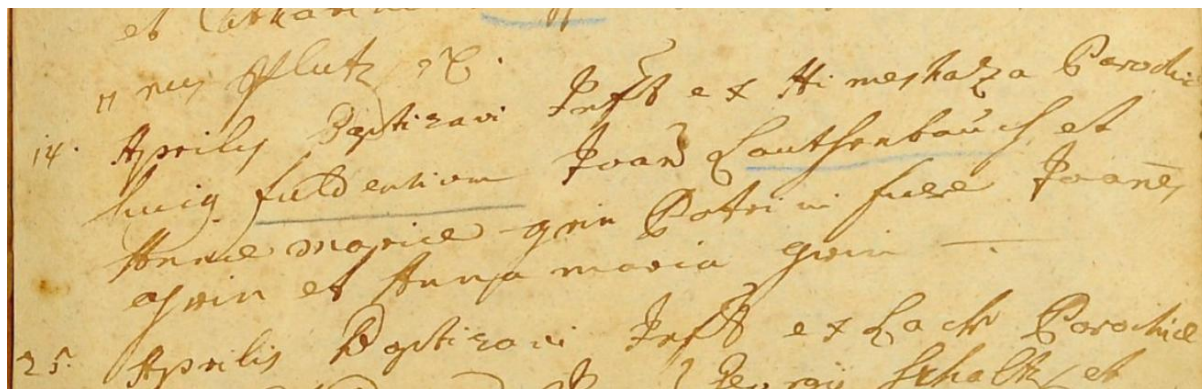

Johann Lautenbach és Anna Maria Baumann, illetve Johann Georg Seiffert és Anna Lautenbach házassági bejegyzése (büchenbergi anyakönyv)

A Lautenbach-Baumann házaspár **Himesházán** telepedett meg, ahol 1732 és 1741 között öt gyermekük született:

- *1732.02.11. **Friedrich**
- *1733.02.09. **Johann Simon**
- *1735.04.04. **Margaretha**
- *1737.04.14. név nélkül, esetleg **Johann?**
- *1741.03.31. **Johann**

A negyedik gyereknél az anya nevéénél Grin szerepel, itt valószínűleg a pap hibázott, hiszen a keresztszülőket is így hívják.

Johann Lautenbach és Anna Maria Grin egyik gyermekének keresztelési bejegyzése (himesházi anyakönyv)

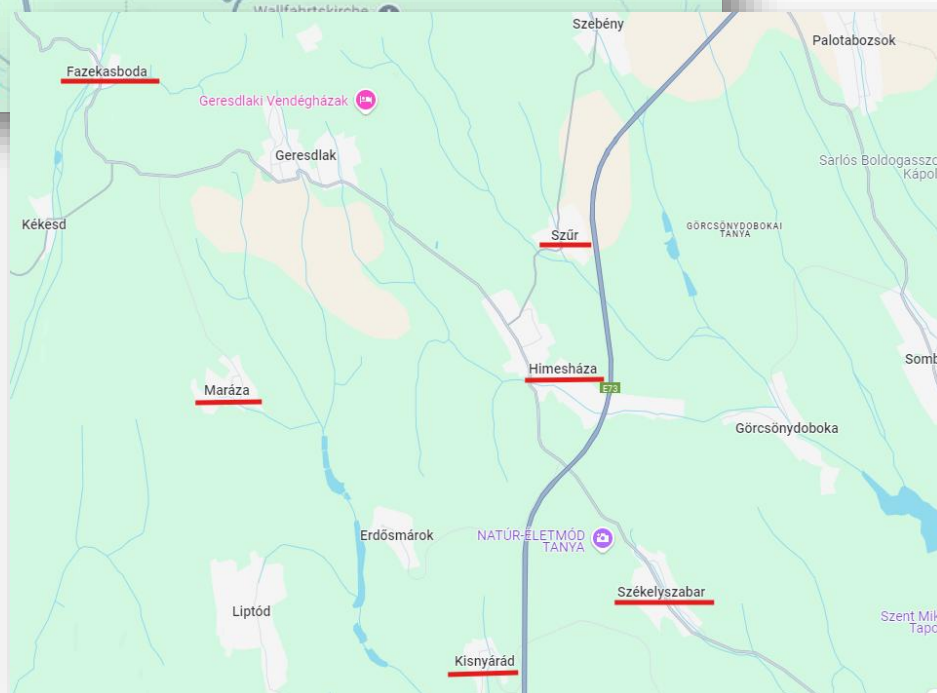
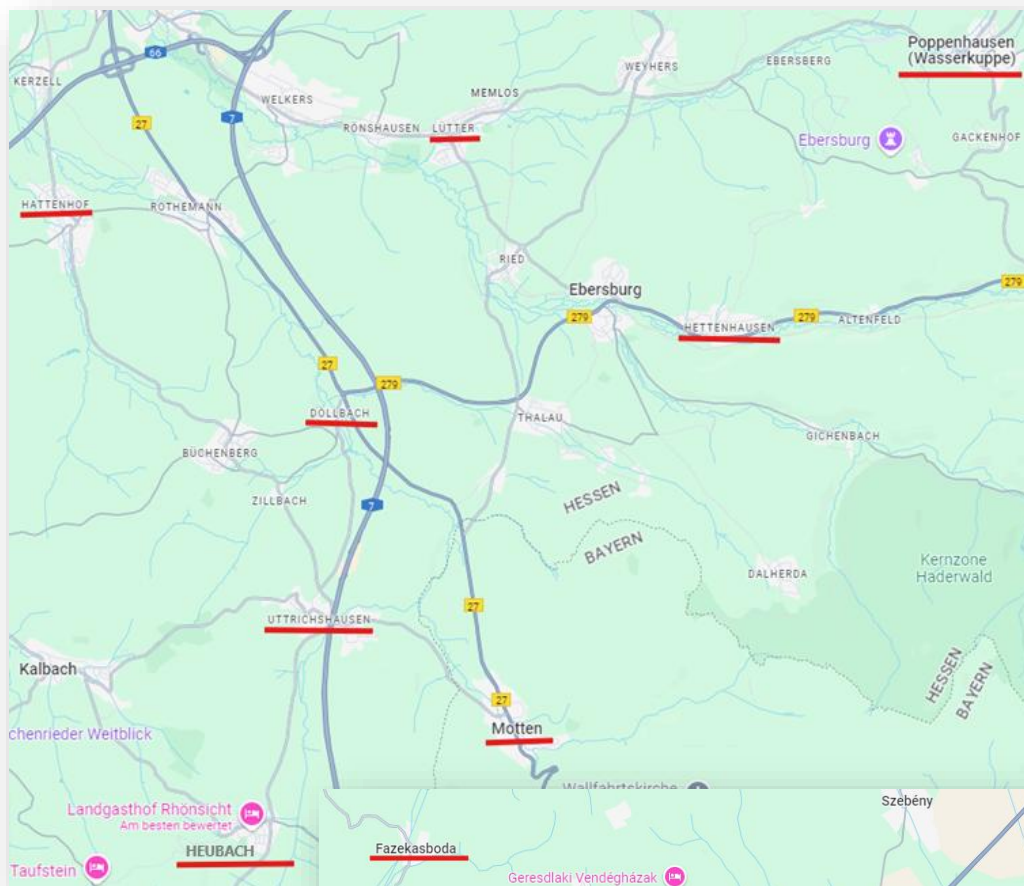
A második legfiatalabb testvér, Anna Lautenbach és férje, Johann Georg **Seiffert** (gyakran Saibertnek és hasonlóknak is írják) **Kisnyárad** telepesei közé tartoztak. Hat gyermeküket találtam meg Babarc keresztelési anyakönyvében:

- *1734. 08.22. **Johann**
- *1738.01.17. **Barbara**
- *1741.05.04. **Elisabeth**
- *1744.07.19. **Valentin**
- *1748.01.26. **Simon**
- *1751.08.12. a keresztnév hiányzik

¹ [https://de.wikipedia.org/wiki/Poppenhausen_\(Wasserkuppe\)](https://de.wikipedia.org/wiki/Poppenhausen_(Wasserkuppe)), hozzáférés 2024.09.08.09.

² [https://de.wikipedia.org/wiki/Motten_\(Bayern\)](https://de.wikipedia.org/wiki/Motten_(Bayern)), hozzáférés 2024.09.08.09.

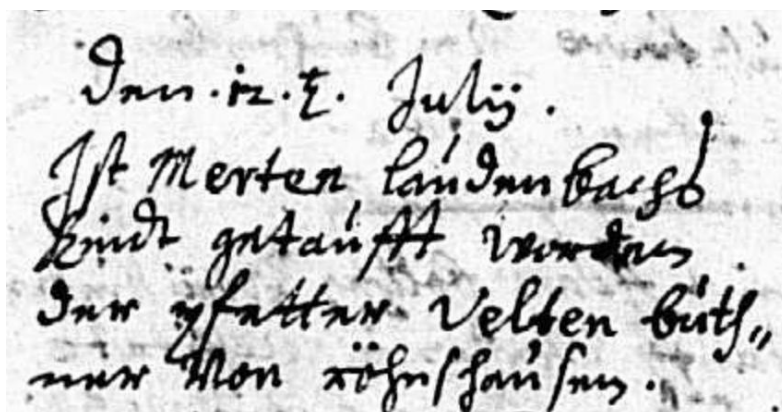
Cikkem első részében öt testvért mutattam be, akik mind Döllbachból vándoroltak ki és Baranya vármegye öt különböző községében telepedtek le. Feltehetően néhányan együtt indultak útnak, hogy miért nem egy faluba kerültek, nem tudni. Ez azonban nem jelentette azt, hogy a szoros kapcsolat nem maradt meg, amint azt az anyakönyvi bejegyzések is bizonyítják, hiszen testvéreik gyermekeinek keresztszülei voltak, vagy a következő generáció az egyik nagybácsi falujába költözött. Megszokták, hogy kis településen élnek, és a közeli falvakban rokonaik élnek.

Térképek: Google Maps

Cikkem második részében azokat információkat szeretném közölni, hogy mit is sikerült még megtudnom a döllbachi Lautenbachokról. Büchenbergben az anyakönyveket 1652-ben

kezdik vezetni. A Lautenbachok őseinek Martin Lautenbachot tekinthetjük, aki 1653-tól Döllbachban kereszteltette meg gyermekeit.

Velten (Valentin) Lautenbach keresztelési bejegyzése (büchenbergi anyakönyv)

Valentint további hét gyermek követi.

*1653.07.12. Valentin	oo 1675.02.25. Margaretha Martin
*1655.02.24. Caspar	
*1656.11.04. Caspar	
*1659.04.10. Johann	
*1660.03.23. Magdalena	+1676.07.02
*1663.03.23. Katharina	
*1662.03.06. Johann	
*1666.08.17. Johann	

Martin Lautenbachnak a halotti anyakönyv szerint 1659. május 12-én, 1659. szeptember 21-én és 1665. március 6-án is meghalt gyermeke, de mivel a bejegyzésekben sem koruk, sem keresztnévük nem szerepel, nem rendelhető hozzá a megfelelő személyhez. Martin Lautenbach 1685. március 20-án hunyt el. Feleségének neve szintén nem ismert, mivel a házasságkötés valószínűleg az anyakönyvezés kezdése előtt történt, és a gyerekek kereszteléskor sem szerepel az anyakönyvekben. Ismert egy Barbara Lautenbach, aki 1694. május 13-án halt meg, de további információ nélkül nem tudjuk ebbe a családba besorolni.

Valentin 1675. február 25-én feleségül vette Margaretha Martint. Megtaláltam a házaspár két gyermekét, Johannt, aki 1675-ben született, és nővérét, Katharinát (*1680.01.24.). Mivel Johann 3 évesen meghalt, nem lehet a Magyarországra kivándorlók apja.

Egy Johann Lautenbachnak és feleségének, Elisabethának 1690-ben született egy Johann nevű fiúk. Nem lehet megállapítani, hogy telepeseink apjának vagy valamelyik testvérének volt-e ez az első házassága.

A mi Johannunk 1715. február 16-án halt meg Döllbachban, életkoráról az anyakönyvben nem találunk adatot. Rövid gyászidő után özvegye újraházasodott, ami nem szokatlan, hiszen mostohalányát és saját négy gyermekét is el kellett tartania. Mind az öten felnőttek és Magyarországon kezdtek új életet. Maráza, Himesháza, Székelyszabar, Szür és Kisnyárad történetének részévé váltak.

Végezetül szeretnék köszönetet mondani a cikk létrejöttéhez hozzájáruló kutatótársaknak: az *Ahnenforschung Fulda und Umgebung* Facebook-csoport tagjainak a kiolvasási segítségükért, valamint egyesületünk tagjának, *Pallai-Weber Beátának* a himesházi feldolgozásából származó adatokért.

Folytatjuk!

Irodalom és források:

Wikipedia-cikkek: Lütter, Döllbach, Uttrichshausen, Hettenhausen, Heubach, Motten, Poppenhausen
Anyakönyvek: Büchenberg, Lütter, Poppenhausen, Babarc, Himesháza, Máriakéménd, Szebény
Ferdinand Hengl: Deutsche Kolonisten im Komitat Baranya/Ungarn 1688-1752, Darmstadt, 1983

Stefan Pohli:

Minden a koldus-körtefánál kezdődött - avagy az álom egy kis magyarországi boldogságról

Weilersbach, az alemann nemzetség vezetőjéről, Wilharáról elnevezett kis falu, valószínűleg a Kr. u. 3. vagy 4. századból származó alemann település (első okleveles említése 764-ben történt), a Baar szélén, a délkeleti Fekete-erdő lejtőin fekszik. A Baar egy fennsík (670-750 méter tengerszint feletti magasságban) a Fekete-erdő és a Sváb-Alb között.

Amikor Joseph Leffler (Löffler) Weilersbachban megszületett, a kis falu a „Rottweiler Bruderschaft” birtokában volt (ez egy kis létszámú, de jómódú testvérület¹), ezen keresztül Rottweil szabad birodalmi városhoz, ezáltal Svábföldhöz tartozott. A falu azonban közvetlenül a Badenhez tartozó Villingen városának határán feküdt, és így a határ-, bírósági és adókérdésekben joghatósági viták színtere volt.

Rottweil és a környező falvak, köztük Weilersbach, súlyosan voltak érintve az 1618 és 1648 közötti harmincéves háborúban. A svédek és württembergi szövetségeseik, a császári bajor és a francia seregek többször feldúlták és kifosztották Rottweilt és a környező falvakat. Nemi erőszakok és kivégzések is történtek. A Baar lakossága ez idő alatt a negyedére csökkent. A harmincéves háborút követő békeidőszak rövid volt, ezt követően 1675 és 1697 között XIV. Lajos francia katonái rablóportyákat vezettek a Baarban. Az 1703-as és 1704-es spanyol örökösödési háború idején a francia csapatok ismét többször is betörték, és kifosztották a baari falvakat. 1710-ben, 1713-ban és 1714-ben is voltak kisebb francia betörések.

Rottweil városának a háborúk miatti adósságterhei (védelmi kiadások; a megszállók által kivetett adóterhek) nyomasztóak voltak. A szomszédos falvak adóterhei magasak, valószínűleg többszöröseik voltak a rottweiliak adóterhének. Ezenkívül a jobbágyokat különféle munkaszolgáltatásokra kötelezték.

Joseph **Löffler** és Lucia **Schleicher** 1723. február 3-án kötött házasságot Weilersbachban. Joseph Löffler korábban egy Christina Lauffer nevű asszonnyal volt nő, akitől két lánya született (Maria *1714; Magdalena *1718, aki halva született). A házaspár 1708-as (Joseph) és 1709-es (Lucia) születési dátuma, amelyet a magyarországi halotti anyakönyvekből visszaszámolhatunk, ezért nem lehet helyes.

Joseph Löffler valószínűleg Clemens Löffler és Katharina Lauffer első- vagy másodszülött fia volt. Ő és feltételezett testvére, Clemens valószínűleg Weilersbachban születtek az egyházi anyakönyvek 1698-as bevezetése előtt. Magyarországon Joseph feleségét, Luciát Rottweilből származóként jegyezték fel. Átnéztem Rottweil város összes akkori katolikus plébániájának egyházi anyakönyveit – Lucia Schleicher ezekben nem található. Weilersbach és több szomszédos falu azonban akkoriban Rottweilhez tartozott, így a magyarországi egyházi anyakönyvi bejegyzés erre utalhat.

A **Schleicher** név nagyon gyakori volt, legalábbis az akkori Weilersbachban élő földműves családok körében, így feltételezhető, hogy Luciának rokonai voltak a faluban. Az egyébként ritka Lucia név szintén többször előfordul Weilersbachban ebben az időszakban. Lucia Schleicher születéséről azonban nem találtam egyházi anyakönyvi bejegyzést. Weilersbachban valószínűleg Jakob vagy Christian lenne a lehetséges apa.

A **Löffler** család már 1622-ig visszavezethető Weilersbachba (vagy a kisebb, szomszédos Kappel faluba). A weilersbachiak bejegyzéseit az egy kilométerre fekvő kis falu egyházi anyakönyveiben már 1698 előtt is megtaláljuk. A harmincéves háború idején azonban az egyházi nyilvántartásokat csak nagyon kezdetlegesen – több éves kihagyásokkal – vezették. A következő információk ezért bizonytalanságot rejtenek magukban.

---

¹ Bruderschaft, latinul confraternitas, konfraternitás (lat. 'testvérület'): egyházi hatóságtól hivatalosan jóváhagyott, többnyire laikus hívekből álló vallásos társulat, melyet előljáró vezet. (forr. Magyar Katolikus Lexikon) – a szerk.

Joseph feltételezett apja, Clemens (*1661) az igen nagy gyermekáldásnak örvendő Johannes (13 gyereket találunk a hiányos egyházi anyakönyvekben!) és felesége, Anna **Kämpf** fia. Johannes Löffler valószínűleg Alexander Löffler és Susanne **Schamberger** fia volt. Valószínűleg korábban egy bizonyos Maria Thüringerrel kötött házasságot.

Joseph **Löffler** és Lucia Schleicher első fia, Matthias már 1724-ben megszületett. Kivándorlásuk idején már hét gyermekük volt: Matthias (*1724.02.24.); Johannes Baptist (*1725.04.06.), Maria (*1727.07.09.), Joseph (*1728.10.08.), Catharina (*1730.04.04.). Matthias és Johannes létezéséről van bizonyíték Magyarországon, de hogy más gyermekek is kivándoroltak-e velük, az kérdéses - a csecsemőhalandóság nagyon magas volt abban az időben.

Az asszony, Lucia (született **Schleicher**) a közeli Rottweil szabad birodalmi városban született 1709 körül (a halálzási bejegyzés szerint visszaszámolva – de valószínűleg valamivel korábban). Hogy hogyan találkoztak, valószínűleg örökre rejtély marad számunkra. A feljegyzések szerint az osztrákok magyarországi kivándorlásra toborzó ügynökei valószínűleg Rottweilban székeltek, és a Baar-vidék katolikus falvaiban fényes ígéretekkel győzködtek az embereket. A kivándorlóknak azonban előbb meg kellett váltaniuk a jobbágyi függőségüket földesuraiktól, és adósságmentesek is kellett legyenek. Az elbocsátási díj kifizetése után két-három hét állt rendelkezésükre, hogy az elbocsátólevél birtokában elhagyják az uradalmi területet.

A toborzók ajánlata vonzó volt. Weilersbach mintegy 500 lakosából a 18. század elején mintegy 300-an vándoroltak ki. Hauger helytörténész 1964-es falukronikájában feltételezi, hogy Weilersbach környékéről mintegy 1400 ember vándorolt ki „Hungáriába”.

A magyarországi Kakasd (németül: Kokersch) falut 1717 tájától fokozatosan német kivándorlók telepítették be, így a délnyugat-magyarországi Tolna megye egyik első német települése lett. Bizonyított, hogy az **Aigeldinger (Eigeldinger), Baumann, Flaig, Hochschild, Ketterer, Laufer, Löffler (Leffler), Nabholz, Scherer, Scherf, Schleicher és Scholl** családok tagjai Weilersbachból érkeztek Kakasdra. Kakasdi bevándorlók érkeztek Badenből, Frankföldről, Lotaringiából és Pfalzból is.

Az első weilersbachiakat már 1724/25 telén megtaláljuk Kakasdon. Közéjük tartozott a **Scherer** család is. A nemzetség feltehetően legidősebb tagja, Johann Michael (kb. *1672) és egy Konrad Scherer valószínűleg az első weilersbachi telepések között volt Kakasdon. Őket követték a fiatalabb Andreas (kb. *1685), Nikolaus (kb. *1695), Markus, Maximilian, Daniel és Friedrich (a rokonságuk nem egyértelmű). A család feltételezett feje, Johann Michael nagy tiszteletnek örvendhetett – nagyon gyakran hívták esküvői tanúnak és feleségével, Katharinával együtt keresztszülőnek. Ők lettek a keresztszülei Joseph és Lucia két Magyarországon született gyermekének is. Az első években a többi kakasdi weilersbachi keresztszülei is általában Weilersbachból vagy a szomszédos falvakból származtak. A Scherer családok valószínűleg beszámoltak a Weilersbachban maradt családoknak a magyarországi körülményekről, így feltételezhető, hogy Josefnek és Luciának világos célpontja volt, amikor kivándoroltak. Legalábbis Joseph és Lucia néhány évvel később (1733 vagy 1734) indult el a fáradtságos magyarországi útra. A mi Josefünk és Luciája tehát nagyjából a weilersbachiak Magyarországra való kivándorlásának első nagy hullámának csúcsán érkezett. A mi két svábunk így lett „dunai sváb”, bár ez a kifejezés akkoriban még nem is létezett (csak 1923-ban alkották meg).

A kivándorlók kiindulópontja és befogadóhelye egy magányos öreg körtefa volt Weilersbach külterületén. Ez gyakran volt a semmittevők, például koldusok, késélezők és cigányok tábora. Amikor a kivándorlók az öreg Bettelbirnbaumtól még egy utolsó pillantást vetettek Weilersbachra, bizonyára könnybe lábadt a szemük, hiszen azzal kellett számolniuk, hogy soha többé nem látják már az életükben a barátaikat és rokonaikat. A Leffler család egy része azonban Weilersbachban maradt. A helyi krónika 1733. március 6-án Magyarországra utazók kivándorlásáról számol be - ez lehetett Josef és Lucia búcsúnapja is.

A Koldus-körtefa dülő(forrás: Weilersbacher Ortschronik, 1964)

Weilersbachban egy kis anekdota szól egy kisfiúról, akit az idősebbek kinevettek, mert mogorófavesszőket vágott és a földbe szúrta az út mentén, hogy a szülei biztonságban visszataláljanak.

Az utat valószínűleg először lovaskocsival tették meg a mintegy 150 kilométerre fekvő Ulmig, ahol a Dunán lefelé egyszeri járatú hajókon (a legénység gyalog tért vissza; a fát vagy a hajót Magyarországon értékesítették), az úgynevezett „Ulmer Schachtel-en” (hivatalosan: „Wiener Zille”) utaztak. Ezek az ún. „Ordinarschiffe” menetrend szerint közlekedtek (legalább hetente egyszer), személy- és áruszállításra is használták őket. A kivándorlókat a nagyszámú ember miatt néha heteket kellett várniuk az indulásra. A túlsúfolt, kb. 17-30 méter hosszú és kb. 7 méter széles hajókon (a méretek a gyártás idejétől és az építési típustól függően némileg változnak) az utazás nem volt veszélytelen: a kivándorlók többsége valószínűleg nem tudott úszni, és egyes Ulmer Schachteleket állítólag akár 300 emberrel is megtöltöttek. Könnyen elképzelhető, hogy féltették magukat és különösen kisgyermeküket (ha valaki akarja, 2010 óta Kakasdon megtekintheti egy Ulmer Schachtel másolatát). Az uszályok orrán és farán evezők voltak a kormányzás céljából, és a vízsodrás segítségével átlagosan 8 km/h sebességgel haladtak lefelé a Dunán. Az út Ulmtól Bécsig 8-14 napig tartott. A bevándorlókat Bécsben regisztrálták. Csak vész helyzetben hagyhatták el az uszályokat, mielőtt elérték volna a magyarországi célkikötőt. Az út ezután Buda-Pest mellett Mohácsig (legalábbis a mai weilersbachiak ezt hiszik a történelmi feljegyzések alapján) – e magyarországi Duna-parti városig tartott, ahonnan az új telepéseket elsősorban Tolna és Baranya megyékbe osztották szét. A kakasdi családkutató, Johann Fritz azonban a Duna egyik ágán fekvő¹, kisebb, de jóval közelebbi Tolnát tartotta valószínűbb célállomásnak – annál is inkább, mert az az ideérkezett legelső telepesekről (kb. 15 évvel korábban) létezik útleírás. Az útnak ez a szakasza összesen valószínűleg körülbelül 11 napot vett igénybe. Összességében az egész utazás valószínűleg négy-hat hétig tartott. A Dunán való utazás azonban legalább sokkal kényelmesebb volt, mint a döcögős szárazföldi útvonal.

¹ Akkor, a szabályozások előtt ez volt a Duna főága – a szerk.

Balra:

Régi fénykép (készítés ideje ismeretlen): Ulmer Schachtel az ulmi dómmal a háttérben. A világ legmagasabb templomtornya még csonkán áll, csak 1890-ben készül majd el. (Forrás: [https://ulma-
ulm.de/ULMER-
SCHACHTELN/](https://ulma-ulm.de/ULMER-SCHACHTELN/))

Alsó kép:

A kakasdi Ulmer Schachtel-
emlékmű 2023-ban, az AKuFF
tavaszi találkozójá idején

Az első években a családlátogatások mindkét irányban nagyon nehezen – de még mindig lehetségesek voltak. Egyes kivándorlók például a régi hazájukban megjelentek az örökségük átvételére.

A visszatelepülés azonban általában

lehetetlen volt. Ez általában akkor is így volt, ha valaki elhagyta az első települése helyét, és egy másik magyarországi uradalomban telepedett le.

A weilersbachiak idővel elvesztették a kapcsolatot dunai sváb rokonaikkal. Weilersbach helytörténészei 1957-ben hiába keresték meg a mohácsi katolikus plébániát, hogy megtudják, hol vannak ősük – az említett családneveket Mohácson nem találták, valószínűleg azért, mert a dunai város csak átutazóállomás volt. A magyar rokonok valószínűleg már nem is szereztek tudomást az 1834-es nagy weilersbachi tűzvészről. A kivándorlás időszakából és az azt megelőző időkből tehát csak néhány ház maradt fenn a nyugodt Weilersbachban.

A mi ifjú Leffler családuknak valószínűleg már a kivándorláskor Apponyi báró birtokának területe mellett döntött. A Weilersbachból kivándorlók közül sokan legalábbis a török megszállás alatt elnéptelenedett, Apponyi Lázár báró tulajdonában lévő Kakasd településen telepedtek le.

Lefflerék választása 1733/34 körül aligha lehetett volna kevésbé kedvező – de valószínűleg tudták, mire vállalkoznak. A báró 1725-ben szerezte meg a részben már német telepesek által lakott Kakasd falut az osztrák Festetich grófi családtól. Apponyi szigorú telepítési politikájáról volt ismert. A Festetich-korszak telepeseinek kezdetben kedvező feltételeit nagyrészt visszavonta, Kakasd megszerzése után pedig kedvezőtlenebb szerződési feltételekkel nehezítette meg a telepesek életét. Birtokainak német lakosait élelem nélkül addig tartotta fogva, amíg azok hajlandóak voltak a számukra lényegesen kedvezőtlenebb szerződéseket aláírni. A telepesek többször is panaszt tettek a körülmények miatt a földesúrnál és a megyei közigazgatásnál, sikertelenül. Különösen nem tetszett nekik a 17 km-re fekvő kajmádpusztai¹ Apponyi birtokon teljesítendő robot.

¹ Az eredeti, német nyelvű írásban tévesen: Kamját. Helyesbítés Dr. Ament-Kovács Bence szíves segítségével.

A kakasdi telepesek körülményei hamarosan olyan rosszá váltak, hogy a telepesek nagy része az elvégzett építkezések ellenére (valószínűleg többnyire illegálisan) elköltözött Kakasdról. Ráadásul a 18. század első felében Dél-Magyarországon tomboló pestisjárvány miatt nagy volt a veszteség. Ezért valószínű, hogy Josef és Lucia bevándorlása idején sok elhagyott tanya volt. Csak 1740-ben ért véget a báró tragikus időszaka, amikor a Festetich grófok visszavásárolták a földeket, és a telepesek körülményei némileg javultak.

1733. június 14-én egy Katharina Leffler (*1702 körül) és egyéves gyermeke, Kaspar ugyanazon a napon halt meg Kakasdon. Lehetséges, hogy a két Leffler közeli rokona volt, akik velük együtt utaztak. Közös halálukat a kimerítő utazás okozhatta.

A fiatal család feltehetően talált egy meglévő telket. Feltételezhető, hogy a „Schwarze” volt Joseph és Lucia telkének házneve. A Schwarz vagy Schwarzer családnév gyakori volt Kakasdon, de a házat nem tudtam építetőhöz hozzárendelni (a település első éveinek egyházi nyilvántartásai nagyon hiányosak). Kakasdon született a fiú Johannes Michael *1735. 02. 20. (az ősem) és a lány Anna Catharina *1736. 04.10. A család boldogsága azonban nem tartott sokáig – néhány hónapon belül meghalt az apa, Joseph +1738. 11. 24. és az anya, Lucia +1739. 04.09. Mindössze 4-5 évig éltek Magyarországon. A legidősebb fiú, Matthias mindössze 14 éves volt, amikor édesanyja meghalt – a lány, Anna Catharina még 3 éves sem volt. Hogy a gyerekek hogyan éltek túl a szüleik halála utáni időt, nem tudni. Úgy tűnik, hogy Lefflerék nem voltak vagyontalanok, mivel a három fiú, Matthias, Johannes és Johannes Michael parasztgazdák lettek Kakasdon – ami megkülönbözteti őket a falu sok napszámosától és kisbirtokosától. Mindhárom fiú és a lány Kakasdon házasodik, és 5-6 gyermekük születik. A lány, Anna Catharina 1755. február 10-én, 18 évesen feleségül megy Johann Jakob **Feld** földműveshez.

Joseph Leffler *1708 Weilersbach +1738.11.24. Kakasd	∞1723.02.03. Weilersbach	Lucia Schleicher *1708 Rottweil? +1739.04.09. Kakasd
Matthias *1724.02.24. Weilersbach +1770.01.17. Kakasd	∞ 1745.11.24.	Anna Maria Gillig *1728.09.08. Kakasd +?
Johannes *1725.06.04. Weilersbach +?		
Johannes *1727.07.09. Weilersbach +?	∞1747.01.09.	Judith Imbert *1730 +?
Maria *1727.07.09. Weilersbach +?		
Johannes Joseph *1728.10.08 Weilersbach +?		
Catharina *1730.04.14. Weilersbach +?		
Joseph *1732.02.22. Weilersbach +?		
Johannes Michael *1735.02.21. Kakasd + 1770.07.30.? Kakasd	∞1761.01.19.	Anna Catharina Schmidt *1741.11.25. Kakasd + 1776.07.04. Kakasd
Anna Catharina *1736.04.10. Kakasd +1784.05.09. Kakasd	∞1755.02.10.	Johannes Jakob Feld *1730.01.22. Kakasd +?

A telkek mindegyikén, amelyeket a három testvér elfoglal, más családok háznevei szerepelnek, azoké, amelyek tagjai nyilvánvalóan a házakat építették: Matthias (háznév: „Schwarze”); Johannes (háznév: „Kunrade” - ez Konrad Scherer háza lehetett, akinek a nyomai 1730-ban Kakasdon elvesznek) és Johannes Michael (háznév: „Leitze”). Kakasd minden telke kb. 4296 négyzetméteres. A hozzá tartozó földterület általában 3/4 részben szántóföld, 1/4 részben legelő volt. Az 1767-es urbáriumi táblázat szerint azonban a három tanya eltérő méretű volt. Kakasdon túlnyomórészt 5/8-os és 2/8-os úrbéri telket osztottak ki. Egy teljes jobbágytelek (32 igás) kb. 18,84 hektárt fed le. Ez azt jelenti, hogy az idősebb testvéreknek, Matthiasnak és Johannesnak 5/8-os telekkel kb. 11,8 ha földet kellene birtokolniuk, a fiatalabb Johannes Michaelnak 2/8-os szesszióval csak kb. 4,7 ha-t. Matthias feleségül veszi Anna Maria **Gilliget**, testvére, Johannes pedig Judith **Imbertet** - mindketten Kakasdról származnak.

1761-ben Johannes Michael ősünk feleségül veszi a 19 éves Anna Catharina **Schmidtet** (szülei: Julius Schmidt; Anna Eva **Wittmaier**), aki szintén Kakasdról származik. A házaspárnak öt fia született Kakasdon (Christoph, Johannes, Johannes Michael, Johannes Michael, Johannes Michael és Fidel - születési sorrendben). Johannes hollétéről nem szólnak a könyvek – az elsőszülött fiú, Johannes Michael a születése után 4 héttel meghal. Felmenőm, Johannes Michael szinte pontosan egy évvel később születik, és ahogy ez akkoriban gyakran előfordult, a nevet a sors ellenére ismét a legközelebb született fiúnak adták. A család feltehetően nem állt túl jól anyagilag, mivel a megye 1767/68-as egyházi lélekösszeírásában egy Barbara **Engstler** (született **Rauch**) nevet említenek a család bérlőjeként (lakójaként). Férjét, Johannes Engstlert (foglalkozását tekintve molnár) az egyházi anyakönyv koldusként írja le.

Johannes Michael *1735.02.21. Kakasd + 1770.07.30.? Kakasd	∞ 1761.01.19.	Anna Catharina Schmidt *1741.11.25. Kakasd +1776.07.04. Kakasd
Christoph *1764.09.11. Kakasd +1784.12.16. Cikó		
Johannes *1767.03.27. Kakasd		
Johannes Michael *1768.07.17. Kakasd +1768.08.13. Kakasd		
Johannes Michael *1769.08.30. Kakasd +1815.01.17. Cikó	∞ 1790.02.03.	Susanne Ettruss *1772.08.16.
Fidel *1773.01.17. Kakasd +10.09.1802.09.10. Cikó		

A legidősebb testvér, Matthias 1770-ben meghal. Legidősebb fia, Gregor valószínűleg átvette a gazdaságot. Kakasdon feleségül veszi Anna Maria **Scherfet**. Hat gyermek után 1777 és 1780 között a 4 kilométerre északra fekvő Zombára költözik, és a gazdaságot valószínűleg egy fiatalabb testvére, Johannesra hagyja. Zombán további négy gyermekük születik, és ők alkotják a zombai Löffler-vonal alapját. Joseph és Lucia leszármazottai közül néhányan még jó pár évig Kakasdon maradnak. 1841-ben Michael Löffler (Matthias unokája) halálával a két kivándorlónk utolsó férfi leszármazottja is meghalt Kakasdon. Ezzel alig több mint 100 év után véget ért a Löffler család kakasdi története. Fia, Franz (*1825.10.24.), Matthias dédunokája, a szomszédos Kurd faluba ment kovácsként dolgozni, ahol Elisabeth **Kohlmantól** 9 gyermeke született.

Joseph és Lucia második legidősebb fia, Johannes szintén Kakasdon marad. Egyetlen fiuk, Stefan, aki megérte a felnőttkort, feleségül vette Elisabethet, és Kakasdon született egy lányuk, Gertrud (*1783). Ezt követően nyomuk veszett.

A harmadik testvér, Johannes Michael (ösöm) halálának időpontja nem világos. Johannes Fritz a halálának dátumaként 1770. július 30-át adja meg, ami azt jelentené, hogy ugyanabban az évben halt meg, mint testvére, Matthias – e azonban nem lehet igaz, mivel fia, Fidel 1773. január 7-én született. Fia, Johannes Michael (*1769.08.30.; Joseph Leffler és Lucia Schleicher unokája) valószínűleg bátyjával, Christoph (*1764.09.11.) és öccsével, Fidellel (*1773.01.07.) az apjuk halála után költözött Cikóra. A kivándorlás összefügghet a nagynéni, Anna Catharina (Joseph és Lucia legkisebb gyermeke) 1784. május 9-én bekövetkezett halálával, mert férje, Johann Jakob **Feld** 1784. szeptember 16-án feleségül vette Elisabeth **Puhlt** (feltehetően a cikói Peter Puhl lányát), a cikói Peter **Keßler** özvegyét. Mivel az egyházi nyilvántartásokban nincs Peter Keßlernek férfi leszármazottja, aki átvette volna a gazdaságot, ezért elképzelhető, hogy Peter Keßler halálával megüresedett egy gazdálkodói hely Cikón. Legalábbis a legidősebb testvér, Christoph 1784 karácsonya előtt néhány nappal, 20 éves korában Cikón, nőtlenül halt meg. Johannes Michael 1790 februárjában Cikón feleségül veszi a 17 éves Susanne **Ettrusst**. Ezzel leteszi a cikói Löffler-vonal alapkövét. Nyolc gyermekük lesz Cikón. Fiatalabb testvére, Fidel 1802-ben, 30 éves korában Cikón, nőtlenül hal meg. A három testvér elköltözésének oka valószínűleg apjuk kakasdi birtokának méretében keresendő, amely nem volt elegendő a három testvér számára a megélhetéshez. Feltehetően az idősebb Christoph Löffler 1784 körül a Perczel családtól¹ a mintegy 10 kilométerre délre fekvő Cikón vett át egy parasztgazdaságot, amelyet aztán halála után testvére, Johannes Michael örökölt.

Annak a feltételezésnek azonban, hogy a testvérek átvették Peter Keßler gazdaságát, ellentmond az a tény, hogy a ház neve „Löfflersch” volt. A három testvér valószínűleg együtt építette a házat 1784 körül. A viszonylag késői letelepedési időpont magyarázza a Löffler-telek periférikus elhelyezkedését is Cikón. A testvér, Fidel valószínűleg az átköltözése után élete végéig ebben a házban élt.

De nem csak a Löffler család egy része költözött Kakasdról Cikóra a 18. század második felében. A Löfflerékkal baráti kapcsolatban álló, szintén Weilersbachból származó **Nabholz** család (többször voltak a Löffler gyerekek keresztszülei és fordítva) is Cikóra költözött. Stefan Nabholz (*1728.05.17. Kakasd) és felesége, Elisabeth **Bauer**, valamint fiuk, Johann Georg Nabholz (*1755.12.05. Kakasd) 1756 és 1760 között érkeztek, és a három Löffler áttelepülésekor már Cikón voltak. Stefan apja, Johann Michael Nabholz 1690 körül született Weilersbachban, és 1748. április 8-án halt meg Kakasdon.

Az is feltételezhető, hogy a cikói Andreas **Scherer** ősei Weilersbachból származtak.

A Löffler-ház több mint 200 évig létezett, amíg néhány évvel ezelőtt egy szomszédos vállalkozás illegálisan le nem bontotta, hogy tolatási helyet hozzon létre. Állítólag viszonylag jó szerkezeti állapotban volt, amikor lebontották. Christoph, Johannes Michael és Fidel valószínűleg remek munkát végeztek!

A család történetének többi része könnyen nyomon követhető a Josef Klos és Andreas Reder által készített Cikó falujegyzék segítségével. Cikóról Rácmecskére (ma Erdősmecske) kerül egy másik Löffler leszármazott (Christian **Löffler** *1822.08.01. Cikó), így József és Lucia leszármazottai legalább átmenetileg megtalálhatók a magyarországi Kakasd, Zomba, Kurd, Cikó, (feltehetően Grábóc is) és Erdősmecske falvakban.

Johannes Michael első fia Cikón valószínűleg nagybátyjáról, Johannesról, a Weilersbachban született Josef utolsó fiáról kapja a nevét. A Löfflerék férfiági vonala Cikón a következő lesz: Johannes, Adam, Johannes, Johannes (Anna néni apja) / Ádám (nagyapám) és ismét Johannes.

Sok kakasdi azt szokta mondani, hogy őseik a Fekete-erdőből származnak. Anyukám is ezt hallotta a családjában – milyen igazuk volt!

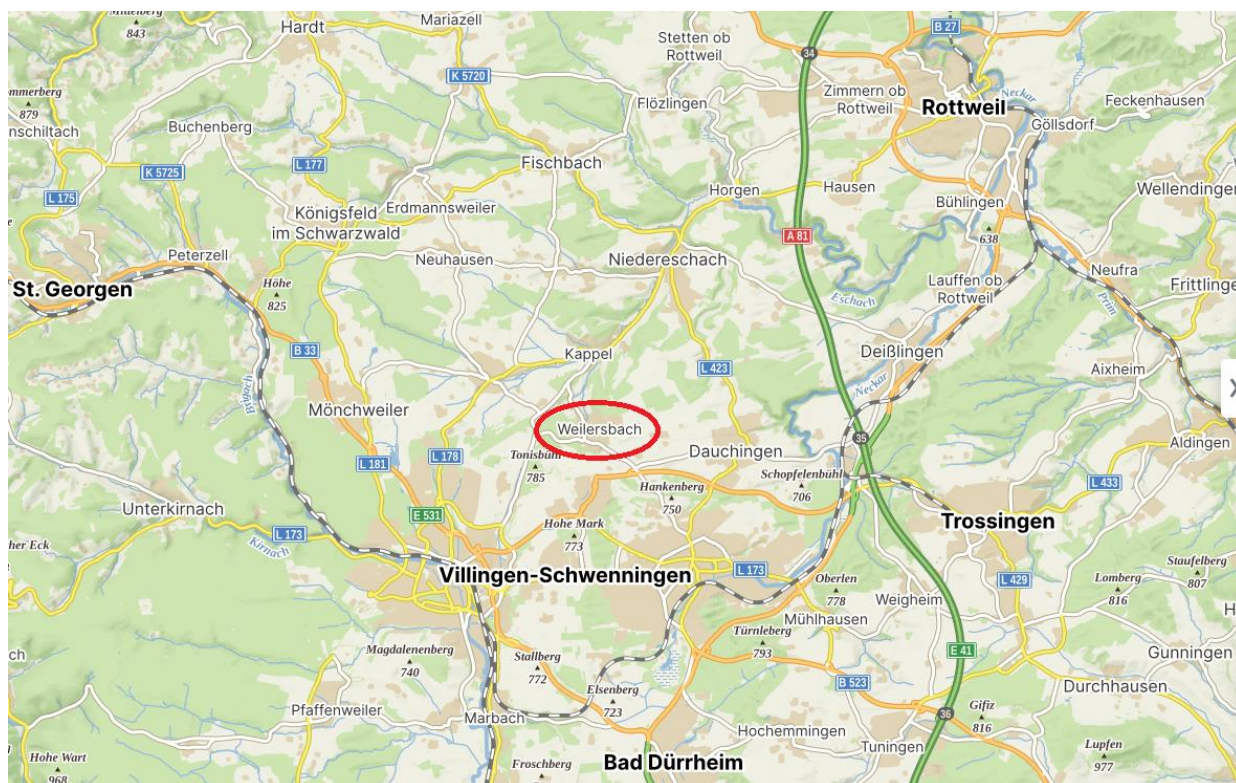
¹ Az eredeti szöveg szerint „grófkótl”, azonban ez tárgyi tévedés, a Perczel családnak nem volt grófi rangja. – a szerk.

A Löffler név különösen gyakori a Fekete-erdővel szomszédos magasabban fekvő területeken - ami jobban illik egy fafeldolgozásból eredő családnévhez. Weilersbachban még legalább 1793-ig vannak Leffler/Löfflerék (Matthias Löffler - földműves és Johannes Löffler - napszámos). Később a család nyomai eltűnni látszanak - legalábbis a Löffler nevet nem találtam egyetlen számomra hozzáférhető falujegyzékben sem, és a weilersbachi telefonjegyzék sem ad semmi eredményt. Kérdésemre Weilersbachban már senki sem ismeri a Löffler nevet. A templom körüli régi sírokat néhány évtizeddel ezelőtt betemették. A név azonban még mindig nagyon elterjedt a Baar régióban.

A kakasdi német telepések sem járnak másként, mint a cikóiak. Őket 1946-ban kiűzik Magyarországról, és székely családok veszik birtokba házaikat. Míg a cikóiak főként a közép-hesseni Gladenbachban és környékén telepedtek le, addig a kakasdiak Baden-Württembergbe költöztek - némelyek Weilersbachtól alig néhány kilométerre fekvő helyekre. Weilersbach ma Villingen-Schwennigen városához és így Badenhez tartozik. Weilersbach arról számol be, hogy a magyarok leszármazottai időnként még mindig érdeklődnek családjukról.

Egy kis mellékes megjegyzés: az Apponyiak később grófi rangra emelkedtek. Apám, Alois, aki az 1956-os magyarországi felkelésig Magyarországon maradt, és a komlói bányában dolgozott villanyszerelőként, nagyon meglepődött, hogy a földalatti könyvelőosztályon egy Apponyi grófnőt talált, akit valószínűleg kényszermunkára köteleztek ott. Minden viszontagság ellenére legalább enni és inni kapott, nem úgy, mint a mi weilersbachijaink!

A Löffler család férfi vonala a 16. század végétől nyomon követhető (Alexander), (Johannes), (Clemens), Joseph, Johannes Michael, Johannes, Johannes, Adam, Johannes, Johannes, Johannes (Anna néni apja) / Adam (nagyapám) és ismét Johannes és Reinhard. Ez a vonal Reinharddal (gyermektelen) ér véget a közép-hesseni Gladenbachban.

Weilersbach elhelyezkedése. Térkép: mapy.cz

SÉTÁLÓ FERENC

(1934-2024)

egykori tagunk emlékére

Sétáló Ferenc az egyik leghűségesebb és leglelkesebb tagja volt egyesületünknek, csaknem a kezdetektől fogva, 2001-től 2022-ig - életkorából adódó lemondásáig - azaz több mint húsz évig volt az AKuFF-ban.

A bácskai Bácsbokodon született, anyai ágon pedig a baranyai Bólyból származott, két magyarországi német faluból, amelyekhez egész életében hű maradt. Mindkét vonalon különlegeset tett a családfakutatásban.

Kezdeményezője és évtizedeken át aktív résztvevője volt a Sétáló-találkozóknak, amelyek mindig más-más helyen zajlottak, ahol ez a nemzetség elterjedt. És felfedezője és látogatója volt Fűrészné König Rózsával együtt, aki szintén az AKuFF egykori tagja volt, Neidhart őseik származási helyének a fuldai Hosenfeldben.

Sokoldalú, művelt és hívő ember volt, a régi típusú úriember, akinek határozott véleménye volt az őt körülvevő világról. A család többet jelentett számára, mint a múlt genealógiai adatai, ők voltak a jelen és a jövő is, amit mély szeretet hatott át. Felesége, Gizella és leánya szinte mindig vele együtt részt vettek az egyesületi összejöveteleken, és osztoztak Ferivel a barátokkal való együttlét örömeiben e közösségben.

Előrehaladott kora ellenére 2019-ben még mindig saját autójával utazott az ágfalvai találkozóra, és a 2021-es bajai 20 éves jubileumi találkozón (amelyre a koronavírus miatt egy évvel később került sor) a saját tagsági évfordulóját is ünnepelhette. De ez volt az utolsó jelenléte körünkben. A kor és a betegség által kényszerítve kilépett az egyesületből, hiszen a tagságnak csak akkor volt értelme számára, ha mindig aktívan részt vehetett az egyesület életében.

Mi, az AKuFF régi tagjai, soha nem fogjuk elfelejteni őt, az AKuFF Hírmondó pedig megőrzi kutatási eredményeit és az életről alkotott gondolatait.

Temetésére 2024. július 19-én került sor Pécsen a köztemetőben levő családi sírboltban.

Adjon neki az Úr örök nyugalmat és az örök világosság fényeskedjék neki! Nyugodjék békében! Ámen.

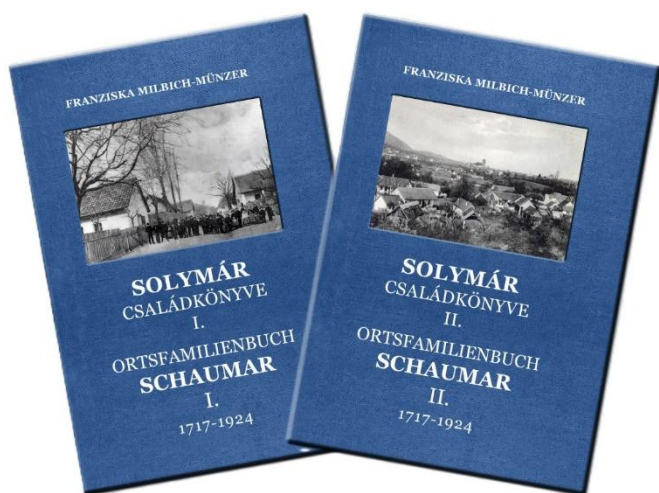
A „Solymár Családkönyve 1717-1924” című könyv bemutatója, valamint a Paul-Flach-díj adományozása

Amint azt az AKuFF Hírmondó tavaszi számában bejelentettük, az AKuFF kiadványsorozatban új könyv jelent meg, a hetedik a sorozatban és a hatodik a családkönyvek (OSB) sorában: **Franziska Milbich-Münzer**: Solymár családkönyve 1717-1924. Korányáron kemény és szorgalmas munka zajlott: Milbich-Münzer asszonynak még be kellett táplálnia az utolsó adatokat az adatbázisba, össze kellett állítania az OSB-t a számítógépes program segítségével, és meg kellett írnia a könyv további fejezeteit, eközben pedig solymári származó tagunk, **Elischné Draxler Erzsébet** asszony meggyőzte a támogatókat, és előrendeléseket gyűjtött a könyvre, Az egyesület kincstárnokával, **Knollné Bakonyi Andrea** asszonnal egyeztetett a pénzügyi kérdésekről, a bajai **Apolló Nyomda Nagy Vilmos** úr vezetésével, amely az egyesület folyóiratát is kiadja, már készenlétben állt, és újságunk egyszemélyes szerkesztősége, folyamatosan egyeztetve a nyomdával, a kéziratot könyvformába szerkesztette. Ez egy példaértékű együttműködés volt, és a könyv 350 példánya augusztus végére elkészült.

Szeptember 8-a igazi ünnepnap volt a solymáriak és az AKuFF számára, de leginkább a szerző számára, aki nem sokkal előtte ünnepelte kerek születésnapját is. Ezen a napon került sor a könyvbemutatóra a Pest vármegyei Solymár zsúfolásig telt kultúrházában. Szavalattal és kórusénekléssel tarkított, szívet melengető kulturális program keretezte magát a könyvbemutatót, amelyen **dr. Sente Kálmán** polgármester mondott beszédet. A családkönyvet, a könyv létrejöttének útját és az OSB-t mint műfajt Elischné, a szerző és az AKuFF elnöke mutatták be.

A számos támogató részére ünnepélyesen átadták a tiszteletpéldányokat. Az esemény vendégei között volt a helyi plébános, a német önkormányzat és a faluban működő német szervezetek képviselői, valamint a megválasztott polgármester. Az ünnepségről a regionális Pilis Televízió részletes, interjúkat tartalmazó beszámolót forgatott.

A rendezvényt követően azok, akik időben előrendelték a könyvet, rögtön meg is vásárolhatták azt, és a könyv több mint fele még aznap este új gazdára talált. Az ezt követő két hétben gyakorlatilag az összes könyv elkelt, és sok példány külföldre is eljutott, elsősorban Németországba, de Kanadába és Ausztráliába is.

A mű két kötetben és több mint 960 oldalon összesen 3830 család vagy egyedülálló személy adatait tartalmazza a solymári és pilisvörösvári anyakönyvek alapján, mely utóbbinak eleinte a filiája volt e falu, de mivel egy 1862-es tűzvész után többek között a korábbi egyházi anyakönyvek is elemésztődtek, a hiányokat az adó- és lélekösszeírásokból, valamint – akkortól, hogy léteztek – az anyakönyvek második példányaiból egészítették ki. A mű a 02.197-es számot viseli a Deutsche Ortschaftsbücher und Ortsfamilienbücher sorozatban.

A könyv az AKuFF tagjai számára a szokásos módon elérhető könyvtárunkból.

A Solymár Családkönyve szerzője, **Franziska Milbich-Münzer** asszony Magyarországról elűzött svábok leánya. Édesapja Solymárban született, édesanyja viszont gyermekként menekült el családjával a bácskai Bácsordasról, a mai Szerbiából. Mindig is élénken emléklődött ősei múltja és eredete iránt, amiről sokat hallott, és szüleivel gyakran meglátogatta édesapja szülőhelyét. Amikor családfakutatásba kezdett, két irányba vezetett az útja: egyrészt, hogy összegyűjtsön mindent a solymáriakról, ami egy minél teljesebb családkönyvhöz szükséges, majd állítsa össze az OSB-t, másrészt, hogy felkutassa az Buda környéki németek németországi származási helyeit. A családkönyvvel még dolgozó nőként kezdett el foglalkozni, és a munkát mintegy 28 év elteltével, nyugdíjba vonulása után fejezte be.

Genealógiai és helytörténeti körökben jelentős társadalmi tevékenységet is végzett. **Rudolf Keszlerrel** (a Pilisvörösvár és a Pilisszentiván OSB-szerzője, PFP-jelölt) együtt hosszú éveken át vezette a Arbeitskreis donauschwäbischer Familienforscher, Sindelfingen (AKdFF) Budapest és környéke regionális csoportját, valamint a Heimatgeschichtlicher Arbeitskreis Budapest und Umgebung csoportot.

Több cikket írt az AKuFF Hírmondó számára a Buda környéki falvak telepeseivel kapcsolatos aktuálisan új kutatási eredményeiről, és két egyesületi találkozón is tartott előadást: 2008-ban Solymárban és 2018-ban Nagykövácsiban. Továbbra is szorgalmasan dolgozik, örömmel fogadja az új adatokat, javításokat és kiegészítéseket Solymár családkönyvéhez, és továbbra is derekasán kutat az interneten vagy a levéltárakban a telepések nyomai után.

Eddigi életműve nyomán az AKuFF alapító tagokkal kibővített vezetősége Franziska Milbich-Münzer asszonyt méltónak találta a névadó szellemiségéhez, és így a

Paul Flach-díjat (PFP) adományozta számára. Az ünnepélyes adományozást az egyesület elnöke végezte az egyesület titkára, Ziegler Ágota asszony, az egyesület titkára, Kónya Zsuzsanna asszony, az egyesület webmestere, Elischné Draxler Erzsébet asszony, Peller Gábor és Kammermann Csaba urak, az AKuFF tagjai, valamint Solymár nagyközség méltóságai és közönsége jelenlétében a 2024. szeptember 8-án Solymáron megrendezett könyvbemutató fesztivál alkalmával.

Ezzel **Hengl Nándor, Johann Bayer, Müller György és Naár János** után **Franziska Milbich-Münzer** a PFP ötödik viselője, emellett az első nő és az első Budapest környékéről származó személy.

Franziska Milbich-Münzer asszonynak további örömet kívánunk a családfakutatásokhoz, sok tetterőt, jó egészséget és személyes boldogságot!

Fotó: Edgar Diemer

Fentről lefelé: Marlokné Cserevnyi Magdolna szaval – a nézők, egyben leendő könyvtulajdonosok – a Solymári Férfikórus – fogynak a könyvek – a szerző szívesen dedikált – A Pilis TV interjút készít a szerzővel (riporter: dr. Zlinszky Fanni)

A fotókat készítették: Kónya Zsuzsanna, Pencz Kornél

Tagsági hírek / Mitgliedschaftsnachrichten

Új tagjaink / Neue Mitglieder

251	Mayer Károly	mayer.karoly1@gmail.com
252	Belső Róbert	belso.rob@gmail.com
253	Nagy Csaba	csaba2.nagy@yahoo.de

A Tolna Megyei Német Kisebbségi Önkormányzatok Szövetsége az idei *Tolna Megyei Németiségért* nívódíjat Müller György Paul Flach-díjas kutatónak adományozta. A díjat 2024. szeptember 2-án a szekszárdi Babits Mihály Kulturális Központban megrendezett megyei napon Féhr György, a Tolnai Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke és Dr. Józán-Jilling Mihály, a Tolnai Német Önkormányzati Társulás tiszteletbeli elnöke adta át.

Müller György a magyarországi protestáns németiség kutatása terén végzett elkötelezett munkájáért részesült a díjban, különös tekintettel Tolna megyére. Protestáns családkutatóként 20 éve nagyban hozzájárul a tolnai magyarországi németek kulturális örökségének ápolásához és megőrzéséhez.

Der Verband der Deutschen Nationalitäten-Selbstverwaltungen der Tolnau hat den diesjährigen Niveaupreis „Für das Ungarndeutschtum in der Tolnau“ an Georg Müller verliehen. Die Auszeichnung wurde beim Komitatstag am 2. September im Mihály-Babits-Kulturzentrum in Sekszard vom Vorsitzenden der Deutschen Nationalitäten-Selbstverwaltung der Tolnau, Georg Féhr, und vom Ehrenvorsitzenden des Verbandes der Deutschen Selbstverwaltungen der Tolnau e.V., Dr. Michael Józán-Jilling, überreicht.

Der Ausgezeichnete erhielt den Niveaupreis für seine aufopfernde Arbeit auf dem Gebiet der Erforschung des protestantischen Deutschtums in Ungarn mit Schwerpunkt Komitat Tolnau. Als protestantischer Familienforscher hat er seit 20 Jahren sehr viel zur Pflege und Bewahrung des kulturellen Erbes der Tolnauer Ungarndeutschen beigetragen.

Dr. Petz Gábor, egyesületünk alapító tagja és korábbi titkára és dr. Kosóczky Tamás orgonaművész, mint a bajai Szent Cecília Kórus karnagyai a **Bács-Kiskun Vármegye Közösségfejlesztéséért** díjaz vették át Rideg Lászlótól, a vármegyei Közgyűlés elnökétől Szabadszálláson, 2024. augusztus 31-én. A kórus 2009 óta számos szentmisén énekelt, elsősorban a bajai belvárosi templomban, 2013 júniusában szerepeltek először hangversenyen, nagy sikerrel.

Dr. Gabriel Petz, Gründungsmitglied und ehemaliger Sekretär unseres Vereins, und der Organist Dr. Thomas Kosóczky, als Chorleiter des St. Cecilia Chors von Baja, erhielten am 31. August 2024 in Szabadszállás von László Rideg, dem Präsidenten der Komitatsversammlung, den Preis für die Entwicklung der Gemeinschaft des Komitats Bács-Kiskun. Der Chor hat seit 2009 bei vielen Gottesdiensten gesungen, hauptsächlich in der Innenstädtischen Pfarrkirche von Baja, und im Juni 2013 trat er zum ersten Mal an einem Konzert mit großem Erfolg auf.

Rudolf Keszler:

Kiegészítések Hajós családkönyvéhez

Őseim között megtalálható még **Joseph SCHOBLOCHER** (* 1741. március 17. Hajós) és felesége Christine.

Míg a SCHOBLOCHER családot egészen 1587-ig Bregenzig vissza lehetett vezetni, a feleség származása homályban maradt. Paul Flach, a dunai sváb családfakutatás nagy öregje Christine-t **Norbert GLOCKER** lányaként írta le. Utóbbi visszautazott őshazájába, és Joseph SCHOBLOCHER apjának örökséget hozott felesége szülőföldjéről. (Einzelheiten über die Familien Flach aus Ulmbach/Hessen, Schoblocher aus Lampertsweiler und Ternay aus dem Breisgau, München, 1972). Ez nem lett volna teljesen abszurd. Christine GLOCKER azonban csak 1754-ben született, míg Joseph SCHOBLOCHER és Christina LOCHERIN házasságára 1760 novemberében került sor.

Vaskútról szóló könyvében Flach már **Christine LOCHER**-nek nevezi a nőt. (Waschkut, Beiträge zur Geschichte einer überwiegend deutschen Gemeinde in der Batschka/Ungarn, München, 1983, 212. oldal) Megnehezítette még a dolgokat a családnév különféle írásmódja (LACKER, LOCKER, LACHER) is.

Abban az időben Paul Flach még nem rendelkezett az internetes kutatás technikai lehetőségeivel.

Nyilvánvaló volt, hogy Norbert GLOCKER-rel honfitársak lehettek, a kutatás során végül sikerült kapcsolatot találni Christine családja környezetében lévő személyekkel. A házassági tanú, Johann HIRSCHLE és Norbert GLOCKER unokatestvérek voltak.

Bár Ehingen/Donau környékén az anyakönyveket kiválóan vezették, a lényeges adatokban mégis voltak hiányosságok. Csak keresztszülők és tanúk segítségével lehetett a kapcsolatot létrehozni.

Christiane LOCHER őseit a lehető legteljesebb mértékben felkutattam. A többi családot csak érintőlegesen vizsgáltam. Az adatok azonban további kutatások kiindulópontjával szolgálhatnak.

I.

Következzenek Christine LOCHER ősei és azok hajósi rokonai. A Hajós családkönyvben szereplő személyeknél pirossal megadtam a könyvbeli sorszámot:

1 Maria Christina LOCHER (Hajós Nr. 8282) (GLOCKER; KLOCKER; LOCHER;) (rk)

* 1744.02.24. St. Blasius Ehgn..^{1.)2.)} *Keresztszülők:* Joseph MANZ; Anna Maria EICH.

Megjegyzés: Anna Maria nevű testvére 1754.02.25-én nőül ment Jakob Mendler-hez. (Hajós Nr. 5852)

Források: 1.) Ehingen AK. 2.) OFB Vaskút II, 487. old.

1. generáció

2 Johann Peter LOCHER (rk) ≈ 1702.02.07. Altst..^{1.)} *Ksz.:* Peter WAGNER; Anton FRANZ; Eva BUHL. + 1763.03.30. előtt^{2.)}

oo 1734.10.11. St. Blasius in Ehgn..^{3.)} Tanúk: Jakob BLOCHING ; Sebastian HEMMERLE felesége

3 Maria Anna SCHMID (rk) + 1763.03.30. Ehgn..^{4.)}

Germekeik:

1.) Franz Wendel ≈ 1734.10.20. St. Blasius Ehgn..^{5.)}
Ksz.: Anna Maria EICH; Franz MANZ.

2.) Anna Maria ≈ 1736.02.14. St. Blasius Ehgn..^{6.)} *Ksz.:* Joseph MANZ; Anna Maria EICH. + 1811.10.20. Bácsalmás.^{7.)} (Hajós Nr. 5852) oo 1754.02.25. Hajós Jakob

MENDLER. A tanú az unokatestvére, Joseph LOCHER szül. 09.1734 in Ehingenben (Hajós Nr. 5361)

- 3.) Maria Ursula ≈ 1738.10.05. St. Blasius Ehgn.^{8.)}
Ksz.: Joseph MANZ; Anna Maria EICH.
- 4.) Maria Katharina ≈ 1741.03.13. St. Blasius Ehgn.^{9.)} (Hajós Nr. 3690) Ksz.: Joseph MANZ. házasság: 1764.11.06. Sebastian HERMANUTZ:
- 5.) Christina ≈ 1742.10.28. St. Blasius Ehgn.^{10.)} Ksz.: Joseph MANZ; Anna Maria EICH. + 1742.11.07. Ehgn.^{11.)}
- 6.) Maria Christina (Glocker; Klocker; Locher;) (ld. 1. sz. ős) (Hajós Nr. 8282)
- 7.) Johann ≈ 1745.12.22. St. Blasius Ehgn.^{12.)}
Ksz.: Joseph MANZ; Anna Maria EICH.
- 8.) Kaspar ≈ 1749.01.02. St. Blasius Ehgn.^{13.)} Ksz.: Anna Maria EICH; Sebastian MANZ. + 1750.05.03. Ehgn.^{14.)}
- 9.) Maria Josepha ≈ 1751.01.10. St. Blasius Ehgn.^{15.)} Ksz.: Anna Maria EICH; Sebastian MANZ. + 1751.01.27. Ehgn.^{16.)}

A család lakóhelye: Ehingen^{17.)}

Forráshivatkozások: 1.) Altst. AK 2-5.), 6.), 8-17.) Ehingen AK. 7.) FB Hajós II, 819. old.

2. generáció

Figyeljük a keresztszülők közt a [HIRSCHLER](#) nevet!

4 Joseph **LOCHER** (rk) szül. 1677. febr. Däch.^{1.)} ≈ 1677.02.27. Altst..^{2.)} Ksz.: Maria KRAUMER; Georg RIEM. + 1732.08.03. Däch..^{3.)}

oo {Házassági bejegyzést Ehingen egész környékén nem lehetett fellelni. A feleség szülőhelye szerint akkoriban illetékes Frankenhofen plébániájám a házassági anyakönyvet csak 1714-ben kezdték vezetni!} felesége

5 Katharina **SCHEIBL** (SCHEIBLIN) (rk) szül. 1682. április Ehingen (Donau-)Tiefenhülen.^{4.)} ≈ 1682.04.26. Frkhfn..^{5.)} Ksz.: Martin RINKLER; Elisabeth SCHLEICHER. + 1745. ápr. Däch..^{6.)} + 1745.04.13. Altst..^{7.)}

Germekeik:

1.) Joseph szül. kb. 1700. + 1790.12.12. Hajós.^{8.)} (Hajós Nr. 5354, 5355, 5356)

Az ő családjához a további adatokat ld. alább!

2.) Johann Peter (ld. 2. sz. ős)

3.) Johann ≈ 1703.06.04. Altst..^{9.)} Ksz.: Eva BUHL; Johann **HIRSCHLE**.

4.) Michael ≈ 1704.09.26. Altst..^{10.)} Ksz.: Eva BUHL; Johann **HIRSCHLE**.

5.) Anna Maria ≈ 1707.05.16. Altst..^{11.)} Ksz.: Johann **HIRSCHLE**; Eva MAYER.

6.) Barbara ≈ 1711.09.11. Altst..^{12.)} Ksz.: Johann **HIRSCHLE**; Barbara BAYER.

7.) Christian *1713. szept. Däch..^{13.)} ker. 1713.09.10 Altst..^{14.)} (Hajós Nr. 5357) Ksz.: Johann **HIRSCHLE**; Barbara BAYER. + 1754.11.19. előtt^{15.)} oo Barbara N., aki 23.10.1784.10.23-án Gajdobrán halt meg.

8.) Anton * 715. május Däch..^{16.)} ≈ 1715.05.06. Altst..^{17.)} Ksz.: Johann **HIRSCHLE**; Barbara BAYER.

9.) Barbara ≈ 1716.08.06. Altst..^{18.)} Ksz.: Johann **HIRSCHLE**; Barbara BAYER.

10.) Anton ≈ 1717.10.03. Altst..^{19.)} Ksz.: Johann **HIRSCHLE**; Barbara BAYER.

11.) Georg szül. 1719. ápr. Däch..^{20.)} ≈ 12.04.1719.04.19. Altst..^{21.)} Ksz.: Johann **HIRSCHLE**; Barbara BAYER.

12.) Barbara * 1720. ápr. Däch..^{22.)} ≈ 1720.04.17. Altst..^{23.)} (Hajós Nr. 8, 6587) Ksz.: Johann **HIRSCHLE**; Barbara BAYER. + 1815.11.08. Hajós.^{24.)} ^{25.)} ooI 1760.11.24. Johann Nepomuk ABT és ooII 1763.08.21. Bartholomäus OSMAYER.

13.) Anton * 1720. ápr. Däch.^{26.)} ≈ 1720.04.17. Altst..^{27.)} Ksz.: Johann **HIRSCHLE**;
Barbara BAYER.

14.) Anna Maria * 1725 jan. Däch.^{28.)} ≈ 1725.01.12. Altst..^{29.)} Ksz.: Johann
HIRSCHLE; Barbara BAYER. + 1725.01.12. után Däch..^{30.)}

A család lakóhelye: Altsteußlingen^{31.)}

Forráshivatkozások: 1-3.), 6-7.), 9-14.), 16-23.), 26-31.) Altst. AK 4-5.) AK Frkhfn. 8.), 25.) AK Hajós. 15.) AK
Csátalja. 24.) FB Hajós II, Seite: 238.

3. generáció

8 Georg **LOCHER** (LACHER) (rk) + 1703.10.08. Däch..^{1.)} Bércmálva: 1656 Münsingen-
Bremelau.^{2.)} Lakhely: 1665.10.17. Münsingen-Bremelau^{3.)}; 1667.01.26. Dächingen^{4.)}.

Házassági hirdetés 1665.10.17. Altst..^{5.)} oo 1665.11.08. Altst..^{6.)}. Tanúk: Jakob FINCK ;
Christian BREITLÉ; Ursula SCHRODI; felesége:

9 Barbara **SCHRODI** (SCHRÄDIN; SCHRÖDER) (rk) ≈ 1646.10.25. Altst..^{7.)} Ksz.:
Lorenz TAUBER; Maria SCHRAMM. + 1678.06.09. Däch..^{8.)}

Germekeik:

1.) Johann * 1667. aug. Däch..^{9.)} ≈ 1667.08.26. Altst..^{10.)} Ksz.: Jakob MISSLER;
Barbara BRAUNER.

2.) Georg * 1669. ápr. Däch..^{11.)} ≈ 1669.04.15. Altst..^{12.)} Ksz.: Jakob MISSLER; Maria
KRAUMER. + 1719. ápr. Däch..^{13.)} + 1719.04.07. Altst..^{14.)}

3.) Susanna * 1670. május Däch..^{15.)} ≈ 1670.05.15. Altst..^{16.)} Ksz.: Jakob MISSLER;
Maria KRAUMER.

4.) Thomas * 1671.dec. Däch..^{17.)} ≈ 1671.12.20. Altst..^{18.)} Ksz.: Jakob MISSLER;
Maria KRAUMER.

5.) Markus * 1673. ápr. Däch..^{19.)} ≈ 1673.04.22. Altst..^{20.)} Ksz.: Jakob MISSLER;
Maria KRAUMER.

6.) Maria * 1674. jún. Däch..^{21.)} ≈ 1674.06.08. Altst..^{22.)} Ksz.: Jakob MISSLER; Maria
KRAUMER.

7.) Katharina * 1675. júl. Däch..^{23.)} ≈ 1675.07.23. Altst..^{24.)} Ksz.: Jakob MISSLER;
Maria KRAUMER. + 1723. márc. Däch..^{25.)} ⊂ 1723.03.14. Altst..^{26.)}

8.) Joseph (ld. 4 sz. őst)

Forráshivatkozások: 1.), 3-26.) Altst. AK 2.) Brem AK.

10 Johann **SCHEIBL** (SCHEIBLIN) (rk)

felesége

11 Barbara **RENNER** (rk) keresztanya 1696.05.14-én in Frankenhofenben^{1.)}

Keresztapa 1696.05.14-én Johann Georg Lauther-nél.

Germekeik:

1.) Susanna (Scheiplin) ≈ 1671.07.04. Frkhfn..^{2.)} Ksz.: Johann HEIBLE; Katharina
RINKLER.

2.) Georg ≈ 1672.08.27. Frkhfn..^{3.)} Ksz.: Johann HEIBLE; Katharina RINKLER.

3.) Christian * 1674. aug. Ehingen (Donau)-Tiefenhülen.^{4.)} ≈ 1674.08.07. Frkhfn..^{5.)}
Ksz.: Johann HEIBLE; Katharina RINKLER.

4.) Johann * 1676. ápr. Ehingen (Donau)-Tiefenhülen.^{6.)} ≈ 1676.04.25. Frkhfn..^{7.)}
Ksz.: Johann HEIBLE; Cäcilia WIDERMANN.

5.) Adam (Scheible) * 1676. ápr. Ehingen (Donau)-Tiefenhülen.^{8.)} ≈ 1678.04.26.
Frkhfn..^{9.)} Ksz.: Johann HEIBLE; Cäcilia WIDERMANN.

6.) Maria * 1680. máj. Ehingen (Donau)-Tiefenhülen.^{10.)} ≈ 1680.05.17. Frkhfn..^{11.)}

Ksz.: Johann HEIBLE.

7.) Katharina (Scheiblin) (ld. 5 sz. őst)

8.) Ludwig * 1683. nov. Ehingen (Donau)-Tiefenhülen.^{12.)} ≈ 1683.11.12. Ehingen (Donau)-Granheim.^{13.)} Ksz.: Martin RINKLER; Elisabeth SCHLEICHER.

9.) Ursula * 1685. ápr. Ehingen (Donau)-Tiefenhülen.^{14.)} ≈ 1685.04.05. Frkhfn..^{15.)}

10.) Joseph * 1687.nov. Ehingen (Donau)-Tiefenhülen.^{16.)} ≈ 1687.11.19. Frkhfn..^{17.)}

Ksz.: Martin RINKLER; Elisabeth SCHLEICHER.

Forráshivatokozások: 1-17.) AK Frkhfn..

4. generáció

18 Thomas **SCHRODI** (rk)

oo 1635 Altst. {Csak a házasság éve megadva!}^{1.)}. Tanúk: Georg SCHRODI ; Johann BAUSENHART; "Jerg Schrodi parens". "Hannß Baushardt frater Anne". Felesége:

19 Anna **BAUSENHART** (rk)

Germekeik:

1.) Ursula ≈ 1643.01.25. Altst..^{2.)}

2.) Barbara (Schrädin; Schröder) (ld. 9 sz. őst)

Forráshivatokozások: 1.) Altst. AK 2.) Altst. AK.

Generation 5

36 Georg **SCHRODI** (rk) Házassági tanú 1635-ben Altsteußlingenben ^{1.)}1635-ben Thomas SCHRODI és Anna BAUSENHART egyházi esküvőjén

felesége:

37 N. N.

gyermekük:

1.) Thomas (ld. 18 sz. őst)

A család lakóhelye: 15.01.1615 Ehingen (Donau).^{2.)}

Forráshivatokozások: 1.) Altst. AK 2.) Ehngn AK.

38 N. **BAUSENHART** (rk)

mit

39 N. N. (rk)

Germekeik:

1.) Anna (ld. 19 sz. őst)

2.) Johann

Joseph **LOCHER** (rk) * kb. 1700. + 1790.12.12. Hajós.^{1.)} (**Hajós Nr. 5354, 5355, 5356**)

Házassági tanú: 1755.06. 24-én Hajóson.^{2.)} Karl LOCHER és Franziska REGEISZ esküvőjén

Megjegyzés: {Leresztelési bejegyzését Ehingen egész környékén nem leltem. Van ugyan egy Joseph LOCHER ≈ 1699.03.02. Öpfingenben. De az azonosság nem igazolható!}

oo 1725.11.16. Altst..^{3.)} Tanúk: Joseph HIRSCHLE ; Brigitte WEGENHEIM. Felesége:

Anna Barbara **EISELE** (rk) ≈ 1697.07.05. Ehingen (Donau)-Granheim.^{4.)} Ksz.: Georg SIMETINGER; Ursula KONZELMANN. + 1756.07.18. Hajós.^{5.)}

Lakhely: 1725.11.16. előtt Ehingen (Donau)-Granheim ^{6.)}.

Germekeik:

1.) Anna ≈ 1726.06.04. Altst..^{7.)} Ksz.: Karl MATHIES; Barbara KELLER. + 1765.03.10. Hajós.^{8.)} (**Hajós Nr. 8719**) oo 1746.10.20. Hajóson Georg SETTELE-vel.

2.) Karl (ld. 1 sz. őst) * 1730. júl. Däch. (**Hajós Nr. 5360**) ^{1.)} ≈ 1730.07.13. Altst..^{2.)} Ksz.: Karl MATHIES; Barbara KELLER. + 1789.12.17. Vaskút.^{3.)4.)} oo 1755.06.24. Hajóson Franziska REGEISZ-szal.

Megjegyzés: {A 1755.06.24-i esküvőn ifjú. Kettős kézfogó 1758.02.06-án testvérével Joseph Locher-rel!} *Források:* 1-2.) Altst. AK 3.) FB Hajós II, 31. old., 4.) Vask. AK.

3.) Ursula * 1732. febr. Däch..^{9.)} ≈ 1732.02.16. Altst..^{10.)} (**Hajós Nr. 7120**) Ksz.: Karl

MATHIES; Barbara KELLER. + 1762.02.13. Hajós.^{11.)} oo 1750.10.29 Hajós Joseph REGEISZ-szal.

4.) Joseph * 1734. szept. Däch.^{12.)} ≈ 1734.09.30. Altst..^{13.)} (Hajós Nr. 5361) Ksz.: Barbara KELLER; Bartholomäus BLECHING. oo 1758.02.06. Hajós mit Zepheryna HAAS-szal.

5.) Barbara * 1737. júl. Däch..^{14.)} ≈ 1737.07.04. Altst..^{15.)} Ksz.: Barbara KELLER; Bartholomäus BLOCHING. + 1737.10.19. Däch..^{16.)}

6.) Barbara * 1738. szept. Däch..^{17.)} ≈ 1738.09.25. Altst..^{18.)} Ksz.: Barbara KELLER; Bartholomäus BLOCHING.

Forráshivatközások: 1-2.), 5.) Hajós AK. 3.), 6-7), 9-10), 12-18.) Altst. AK 4.) Grnhm. AK, 8.) FB Hajós II, 617. old., 11.) FB Hajós II, 327. old.

II.

Johann HIRSCHLE keresztapja volt Joseph LOCHER és Katharina SCHEIBL gyermekeinek, az ő apja, Joseph HIRSCHLE pedig házassági tanú Joseph LOCHER és Anna Barbara EISELE esküvőjén.

1 Joseph **HIRSCHLE** (rk) ≈ 1704.03.12. Altst..^{1.)} Ksz.: Andreas KRAMMER; Margaretha LOCHER. Házassági tanú 1725.11.16-án Altsteußlingenben ^{2.)} Joseph LOCHER und Anna Barbara EISELE esküvőjén

Források: 1.) Altst. AK 2.) Altst. AK.

1. generáció

2 Johann **HIRSCHLE** (rk) * 1676. jún. Däch..^{1.)} ≈ 1676.06.23. Altst..^{2.)} Keresztapa 1703.06.04. és 1725.01.12. között Altsteußlingenben ^{3.)}

Keresztapja volt az alábbiaknak: 1703.06.04. Johann Locher, 1704.09.26. Michael Locher, 1707.05.16. Anna Maria Locher, 1711.09.11. Barbara Locher, 1713.09.10. Christian Locher, 1715.05.16. Anton Locher, 1716.08.06. Barbara Locher, 1717.10.03. Anton Locher, 1719.04.12. Georg Locher, 1720.04.17. Barbara Locher, 1720.04.17. Anton Locher, 1725.01.12. Anna Maria Locher.

oo 1702.02.26. Altst..^{4.)} Felesége:

3 Regina **APPL** (APPLER) (rk)

Gyermeük:

1.) Joseph (ld. 1 sz. őst)

Forráshivatközások: 1-4.) Altst. AK.

2. generáció

4 Georg **HIRSCHLE** (HIERSCHLE) (rk) tanú 1670.07.17. Altsteußlingen ^{1.)} titulusa: „Gemeindepfleger in Dächingen“ ^{2.)} Georg LOCHER és Christina von der TANN esküvőjén

oo 1671.05.24. Altst..^{3.)} felesége:

5 Ursula **GLOCKER** (GLOKHER) (rk) * 1654. okt. Münsingen-Gundelfingen-Wittstaig. ^{4.)} ≈ 1654.10.05. Münsingen-Bichishausen. ^{5.)}

Gyermeük:

1.) Johann (ld. 2 sz. őst)

Forráshivatközások: 1-3.) Altst. AK 4-5.) AK Bchsn.

3. generáció

10 Jakob **GLOCKER** (GLOKHER) (rk) + 1687.01.20. Bichn. ^{1.)} foglalkozása: molnár Wittstaigban ^{2.)}. Lakóhelye: 1647.09.30. Wittstaig ^{3.)}.

oo 1647.09.30. Bichn. ^{4.)} felesége:

11 Anna Maria **MOLL** (rk) keresztanya: 1648.11.06-án Münsingen-Gundelfingen. ^{5.)}

Lakhely: 1647.09.30. Münsingen-Gundelfingen^{6.)} .

Germekeik:

1.) Martin (Klockher) * 1648. nov. Wittst.^{7.)} ≈ 1648.11.06. Bichn..^{8.)} Ksz.: Urban SELG; Anna WAHL. + 1736.03.17. Münsingen-Bichishausen.^{9.)}
Ö Norbert GLOCKER nagyapja ≈ 1708.06.07. Gundelfingen-Wittstaig (Hajós Nr. 3009)

2.) Sebastian (Glokher) * 1652. jan. Wittst.^{10.)} ≈ 1652.01.16. Bichn..^{11.)} Ksz.: Urban SELG; Elisabeth SPÄTH.

3.) Ursula (Glokher) (ld. 5 sz. őst)

4.) Anna (Ghlokher) ≈ 1659.03.02. Bichn..^{12.)} Ksz.: Urban SELG; Elisabeth SPÄTH.

A család lakóhelye: Münsingen-Gundelfingen-Wittstaig.

Forráshivatkozások: 1-12.) AK Bchsn.

III.

Familie REGEISZ¹

1 Joseph REGEISZ (REGEIS; REGGEIS) (rk) * 1723.04.09. Schem-Ing..^{1.)} (Hajós Nr. 7120) Ksz.: Balthasar BETZ; Barbara ERSINGER. + 1794.02.04. Hajós.^{2.)}
oo Hajós 1750.10.29. Ursula LOCHER

Források: 1.) AK Ingk. 2.) FB Hajós II, Seite: 328.

1. generáció

2 Johann REGEISZ (RÖGEISEN) (rk) + 1760.01.29. Hajós.^{1.)} (Hajós Nr. 7119)
foglalkozás: 1704.10.18. munkás Öpfingenben {"operarius",} ^{2.)} . Lakhely: 1706.05.09.
előtt Öpfingen {"ex Epfing ad Danubum".} ^{3.)} .

Megjegyzés: {Özvegy volt a 1713. május 5-ei házasságakor. Öpfingenben nem találtam ezt a nevet. Talán az eredetileg Svájcából származó, eredeti írásmóddal "Regisser"?)

oo 1713.05.05. Schem-Ing. ^{4.)} . Tanúk: Martin BETZ; Katharina RAPP. Felesége:

3 Barbara STREHL (STROHL) (rk) * kb. 1676. + 1761.08.23. Hajós. Lakóhely:
vor 1713.05.05. előtt Munderkingen ^{5.)} .

Germekeik:

1.) Martha (Röggeis) ≈ 1714.07.08. Schem-Ing.^{6.)} (Hajós Nr. 1779) Ksz.: Barbara ERSINGER; Martin BETZ: + 1789.10.26. Hajós.^{7.)} oo Hajós 1739.01.09. Kaspar FISCHER

2.) Maria (Reggeis) ≈ 1716.04.29. Schem-Ing.^{8.)} (Hajós Nr. 1780) Ksz.: Barbara ERSINGER; Martin BETZ: oo Hajós 1735.01.24. Johann FISCHER.

3.) Magdalena (Reggeis) ≈ 1717.08.17. Schem-Ing.^{9.)} (Hajós Nr. 9325) Ksz.: Barbara ERSINGER; Martin BETZ: + 1749.10.18. Hajós.^{10.)} oo Hajós 1740.10.03. Johann STRIEGL.

4.) Joseph (Reggeis) ≈ 1719.02.19. Schem-Ing..^{11.)} (Hajós Nr. 7120) Ksz.: Martin BETZ; Barbara RAPP. + 1719.02.28. Schem-Ing..^{12.)}

5.) Franziska (Regeis; Reggeis) * 1720.02.15. Schem-Ing..^{13.)} ^{14.)} Ksz.: Balthasar BETZ; Barbara ERSINGER. + 1757.12.18. Hajós.^{15.)}

6.) Anna (Reggeis) ≈ 1721.05.07. Schem-Ing..^{16.)} Ksz.: Balthasar BETZ; Barbara ERSINGER.

7.) Joseph (Regeis; Reggeis) (ld. 1 sz. őst)

Forráshivatkozások: 1.) FB Hajós II, Seite: 327. 2-6.), 8-9.), 11-12.), 14.), 16.) AK Ingk. 7.) FB Hajós, Seite: 390.
10.) FB Hajós II, Seite: 733. 13.) FB Hajós, Seite: 627. 15.) FB Hajós II, Seite: 31

¹ A Regais család származásáról már megjelent egy írás az AKuFF Hírmondó VIII. évf. 26. számában

IV.

Familie HEIBLE

1 Elias **HEIBLE** (rk) ≈ 1733.05.22. Frkhfn..^{1.)} (Hajós Nr. 3428) Ksz.: Jakob GLOCKER.
+ 1781.10.17. Császártöltés.^{2.)}

Keresztapja az alábbiaknak: 1764.08.16. Katharina Glocker, 1767.07.23. Elias Glocker, 1768.08.20.
Stephan Glocker, 1771.08.10. Lorenz Glocker, 1774.01.30. Elias Glocker, 1775.01.14. Anna
Maria Glocker, 1777.09.03. Anna Maria Glocker, 1779.09.02. Elias Glocker.

Megjegyzés: {Frankenhofenben házasodott 1650.05.19-én Nobert Glocker és Ursula Oswald.}
oo 1757.11.23. Hajós. Tanú: Johann GÖBEL. Felesége:

Katharina **VOGEL**, rk

≈ 1737.11.19. Nemesnádudvar.

Források: 1.) AK Frkhfn. 2.) Family Search.

1. generáció

2 Joseph **HEIBLE** (HAIBLE) (rk) ≈ 1687.03.20. Frkhfn..^{1.)} (Hajós Nr. 3418) Ksz.:
Sebastian SCHMID; Anna Maria SEITZ: + 28.06.1743.06.28. Hajós.^{2.)}

oo 1720.10.03. Frkhfn.^{3.)}. Tanúk: Vinzenz MÜLLER ; Helena GLOCKER. Felesége:

3 Anna Barbara **KELLER** (rk)

Megjegyzés: {Az asszony neve a gyermekeik keresztelésénél hol Anna, hol Barbara. A
házasságkötésnél "Anna".}

Germekeik:

1.) Jakob ≈ 1723.07.12. Frkhfn..^{4.)} Ksz.: Anna Maria GÖTTLER; Jakob FUNDEL.

2.) Anna Maria (Haible) ≈ 1724.06.01. Frkhfn..^{5.)} Ksz.: Joseph SCHEIBL; Anna
Maria GÖTTLER.

3.) Maria Barbara ≈ 1727.09.13. Frkhfn..^{6.)} Ksz.: Anna Maria GÖTTLER; Jakob
FUNDEL.

4.) Mathias ≈ 1730.02.16. Frkhfn..^{7.)} Ksz.: Joseph SCHEIBL; Anna Maria GÖTTLER.

5.) Johann Baptist ≈ 1731.05.28. Frkhfn..^{8.)} Ksz.: Jakob GLOCKER; Anna Maria
GÖTTLER.

6.) Elias (ld. 1 sz. őst)

7.) Franziska (Haible) ≈ 1735.03.11. Frkhfn..^{9.)} Ksz.: Jakob GLOCKER; Anna Maria
GÖTTLER.

8.) Katharina (Haible) ≈ 1737.03.05. Frkhfn..^{10.)} Ksz.: Jakob GLOCKER; Anna Maria
GÖTTLER.

9.) Anna (Haible) ≈ 1739.02.03. Frkhfn..^{11.)} Ksz.: Jakob GLOCKER; Anna Maria
GÖTTLER.

A család lakóhelye: 1724.06.01. és 1739.02.03. között Frankenhofen.

Forráshivatkozások: 1.), 3-11.) AK Frkhfn. 2.) FB Hajós, Seite: 690.

2. generáció

4 Elias **HEIBLE** (rk)

felesége:

5 Agatha **KÖNIG** (rk)

Kind:

1.) Joseph (Haible) (ld. 2 sz. őst)

A család lakóhelye: Ehingen (Donau)-Frankenhofen. Forrás: Frkhfn. AK

**A zöld számok mindig a Kekulé-számot jelentik az adott család kezdő
személyéhez – 1 – képest**

Rövidítések:

Altst. = Ehingen (Donau)-Altsteußlingen.,
Bichn. = Münsingen-Bichishausen
Däch. = Ehingen (Donau)-Dächingen,
Ehgn. = Ehingen (Donau)
Frkhfn. = Ehingen (Donau)-Frankenhofen,
Schem-Ing. = Schemmerhofen-Ingerkingen,
Wittst. = Münsingen-Gundelfingen-
Wittstaig

AK = anyakönyv
FB, OFB = családkönyv
Ksz. = Keresztszülők
rk = római katolikus
*= születés
≈ = keresztelés
☐ = temetés

Források:

FB Hajós II

Cím: Familienbuch Hajós Band II
Szerző/k: Gertrud und Johann Schaterbeck
Kiadó: Arbeitskreis donauschwäbischer
Familienforscher (AKdFF) e.V.
Megjelenés helye: Kornwestheim
Megjelenés ideje: Mai 2009
in: Schriftenreihe zur donauschwäbischen
Herkunftsforschung
Jahrgang: 2009 Nr.: 163

Megjelenés helye: <https://data.matricula-online.eu/de/>

Frkhfn. AK

Cím: Frankenhofen katolikus plébániájának
anyakönyve
Megjelenés helye: <https://data.matricula-online.eu/de/>

Hajós AK

Cím: Hajós katolikus plébániájának anyakönyve
1723 - 1895
Megjelenés helye: FamilySearch
Megjegyzés:
<https://www.familysearch.org/search/catalog/217547?availability=Family%20History%20Library>

Altst. AK

Cím: Altsteußlingen katolikus plébániájának
anyakönyve
Megjelenés helye: <https://data.matricula-online.eu/de/>

Brem. AK

Cím: Bremelau katolikus plébániájának
anyakönyve
Megjelenés helye: <https://data.matricula-online.eu/de/>

Csátalja AK

Cím: Csátalja katolikus plébániájának
anyakönyve Csátalja
Megjelenés helye: FamilySearch

Ehngn AK

Cím: az ehingeni Szt. Balázs Katolikus Plébániáa
anyakönyve

OFB Vaskút II

Cím: Vaskút (Waschkut) családkönyve Bácska/
Magyarország, II. kötet
Szerző/k: Stefan Rettig, Josef Skribanek
Kiadó: Arbeitskreis ungarndeutscher
Familienforscher (AKuFF)
Megjelenés helye: Baja
Megjelenés ideje: 2010
in: Schriftenreihe vom Arbeitskreis
ungarndeutscher Familienforscher e.V.
Jahrgang: 2010 Nr.: 4

**Még korlátolt számban kapható a
fenti cikk szerzőjének munkája,
Pilisszentiván Családkönyve!**

Ára: 4.000,- Ft,

AKuFF-tagoknak csak 3.000,- Ft

Ne szalassza el ezt is!

Képek az AKuFF 2024. évi eddigi találkozóiról / Bilder von den bisherigen AKuFF-Treffen im Jahr 2024

Nemesnádudvar, 2024. április 20. / Nadwar, 20. April 2024

Die zwei Referentinnen: Frau Eva Krausz und Frau Andrea Knoll-Bakonyi, Organisatorin des Treffens und Schatzmeisterin des AKuFF

Die Teilnehmer

**Ezeket a hajósi Krauß-leszármazottakat az AKuFF hozta össze –
Diese Hajoscher Krauß-Nachkommen hat der AKuFF zusammengeführt**

**A gyönyörű tavaszi napsütésben megláttuk Nemesnádudvar szépségeit
A templomot és a vadonatúj tájházat Knollné Bakonyi Andrea mutatta be
Im wunderschönen Frühlingwetter haben wir Nadwar besichtigt.
In der Kirche und dem nagelneuen Heimatmuseum hat uns Frau Knoll-Bakonyi geführt**